

MAGYAR HÉTFO

Hétfőn megjelenő politikai hetilap

FŐSZERKESZTŐ:

HALLER ISTVAN

SZERKESZTIK:

CSERNÁTONY LÁSZLÓ ÉS MOVIK ZSIGMOND

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Budapest.

VIII., Horánszky-utca 20

Telefon: József 338—21

és József 431—93

Előfizetési árak:
Egész évre . . . 6 pengő
Fél évre . . . 3
Egyes szám ára: 10 fillér
Postafelraképzéskénti csekk-
számla: 53-817

V. évfolyam.

Budapest, 1929. szeptember 30.

40. szám.

Súlyos főmegszerencsétlenség a svábhegyi autóversenyen

Egy kidőntött fa hát embert ütött le, közülük négy életveszélyesen megsebesült

Vasárnap tartották meg a magyar autómobilspört legkiemelkedőbb versenyét, az európai hírv svábhegyi versenyt. Az indulók nagy tábora és klasszisa, valamint a sok győzelmet aratott neves külföldiek indulása minden eddiginél érdekesebbé tette a versenyt. A győnyörű idő s a nagyszámú közönség eleve biztósította a sikert. A nap legjobb idejét Hans von Stuck (Astro-Daimler) futotta 3 perc 11.64 mp-cel. Tavalay gróf Zichy ideje 3 perc 9.60 mp volt, az idei eredmény tehát mögötte marad a tavalyi időnek. A 600 ccm oldalkocsis

motorkerékpárok kategóriájában Láng Hermann (Standard) 3 perc 46.51 mp-cel rekordot futott.

A versenyt sajnálatos szerencsétlenségek tették izgalmassá. A verseny egyik favoritja, Szénássy Alán,

az Istenhegyi út elején motorjával oly szerencsétlenül vette a fordulót, hogy teljes menetsebességgel futott neki az egyik útszéli fának. A fa kidőlt és a lezuhanó törzs és a gallyak hat nézőt súlyosan megsebesítettek.

Pintér Lászlót, Frűchwald Jánost, Pirooska Ferencet és Mészáros Gyulát a mentők súlyos agyrázkódással és sérülésekkel az Új Szent János kórházba vitték. Állapotuk súlyos, de nem életveszélyes. Béli Miklóst és Német Istvánt könnyebb sérüléseikkel a helyszínen részesítették orvosi segítségben. A versenyzők közül Stanfin György bukott még, a mentők részesítették orvosi segítségben. Fehér Domonkos motorkerékpárjával az egyik kanyarodóban szintén felborult és agyrázkódáson kívül jobb láb-töréssel szállították az Új János-kórházba.

Üzengetés

Falun tudják, hogy az üzenetváltás nem megy barátság számba. Ha az alvégi legény a felvéginek üzen, akkor annak a csattanója rendesen egy kis csonttörés szokott lenni valamelyik kocsmaszobában, vagy a kert aljában holdvilágos éjjelen.

Mostanában minduntalan kapunk egy-egy üzenetet. A világért sem állítjuk, hogy ezeknek a célja is kihívás volna, mint az alvégi legény üzengetésének. De tudja Isten, az üzenet elolvasása után mégis marad valami az ember lelkében, ami úgy cseng, mintha fenyegetés nyomán vibrálna bennünk. Rothermere lord ezt bizonyára sem nem akarja, sem nem érzi. Mi a nyilatkozatait, amelyek nyilván nem is üzenetek, csak azzá klasszifikálják őket, nem a saját nyelvén, nem közvetlenül tőle, hanem magyar nyelven és közvetítő útján, kapjuk. A fordítás ritkán adja vissza száz százalékgig az eredetét. Még akkor sem, ha súlyt helyezünk reá. Ha pedig a nyilatkozatnak élt akarunk adni és annak tónusát sötétíteni, vagy rikitóvá tenni, nincsen annál egyszerűbb és könnyebb mesterség. Még ha feltételezem is a közvetítők jóhiszeműségét és szándékolt objektivitását, akkor sem tudok szabadulni attól az érzéstől, hogy a maguk politikai elgondolásának alapérzése irányítja közvetítő tevékenységüket és ez elvégzi az aláfestésnek, kidomborításnak, a kihegyezésnek azt a munkáját, amely mássá teszi a hozzánk juttatott nyilatkozatot, mint ami az eredeti volt. Az üzengetésben tehát nem látok leckéztetést. És mindezek dacára mégis azt szeretnők, ha az üzenetek elmaradnának.

A revízió kérdése ma a legnehezebb probléma, amely a magyar nemzet életében valaha is felvetődött. A török megszállás alóli felszabadítás sokkal kevésbé volt komplikált, mint a revízió. Ott egyetlen érdekelt fél volt, a török. Valamennyi többi nemzet természetes szövetségünk volt, akár akart, akár nem aktíve is hozzájárulni felszabadításunkhoz. Ma azonban a közvetlen érdekelteken túl egész sereg még hatalmasabb közvetett érdekelt félti befolyását, háborus rekompenciációját, hatalmi pozícióját a jelenlegi helyzet megbolygatásától. Hatalmi, gazdasági, presztizs szempontok szövevénye állja körül a magyar igazságot, amely minden mozdulatával túlerzékeny eleven sötényt érint. Ilyen körülmények között azoknak, akik barátaink, kötelességük a legnagyobb óvatosságot tanúsítani minden olyan kérdésben, amely velünk és a revízióval kapcsolatos. Az érdekeltek minden jószándékú tanácsot, vagy kritikát is nyomós érvnek használnak fel a ma-

„A magyar munkásság csak akkor vehet részt a kormányzásban, ha MacDonalddja és Snowdenje akad“

A kormányzó feltűnést keltő beszéddel avatta fel a makói hősök emlékművét

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

Vasárnap avatta fel a kormányzó Makón a hősi halottak emlékművét. A kormányzót nagy lelkesedéssel és ünnepléssel fogadta a város közönsége. A zászló-díszbe öltözött állomáson a vármegye és város díszmagyarruhás előkelősége hatalmas küldöttségben vonult fel, élén Scitovszky Béla belügyminiszterrel, Purgly Emil főispánnal és dr. Nikelszki Jenő polgármesterrel. A küldöttségben részt vett báró Urbán Péter, báró Papp Géza, Bezdán József püspöki helynök, Thoma László g.-katolikus esperes, Hervay István felsőházi tag, Petrovics György, Urbanics Kálmán, Szabó Zoltán országgyűlési képviselők.

Egynegyed 12 órakor érkezett a kormányzó feleségével és kíséretével a Szechenyi-térre, az ünnepség színhelyére. A Hiszekegy eléneklésével kezdődött az ünnepség.

Dr. Petrovics György országgyűlési képviselő ünnepi beszédet mondott, a melynek végén engedélyt kért a kormányzótól az emlékmű leleplezésére.

A kormányzó hosszabb beszédben leleplezte le a hősök emlékművét.

— Csak az közeledhet méltóan, nyugodt, férfias öntudattal ehhez az emlékszóborhoz, csak az mondhatja el magáról, hogy a hősökkel szemben megtette a kötelességét, aki erejéhez és tehetségéhez mérten kiveszi részét azokból az áldozatokból és abból a munkából, amely fajunk jövőjének újramegalapozásához vezet.

— Hogy e munkában a kezdet mérhetetlen nehézségeit sikerült leküzdenünk,

azt annak köszönhetjük, hogy egy hatalmas politikai párt lehetővé tette a kormányzat állandóságát. Az ország helyzete még ma is túlságosan nehéz ahhoz, hogy a jelenlegi állapotban erőszakosan változtatni akarjunk és a sötétbeugrást megkockáztathassuk.

Ha a munkásság sorából kiemelkedik majd egy-egy magyar MacDonaldd, Henderson és Snowden, akikben meglesz a szükséges képzettség, tehetség, széles látókör és szilárd jellem, akik átérzve fajuk és hazájuk érdekét, azok mellett erős nemzeti érzéssel és elszánt bátorsággal szállnak síkra, mint az angol munkásság e nagy vezérei tették azt Hágában, akkor nyugodt lelkiismerettel lehet őket is a kormányzás aktív részeseivé tenni.

— A falu népe, fajunk gerince, ereje, ősforrása.

Remélem, hogy sohasem fog áldozatul esni olyan törekvéseknek, amelyek végeredményben arra irányulnak, hogy őket nemzeti mivoltukból kiforgassák. Maradjanak ők továbbra is: büszkék és magyarok.

Ugy mint eddig, fogjanak kezét ezentúl is azzal a történelmi közeget állítva, amely ezer éven keresztül irányította ennek az országnak sorsát és amely vele együtt van hivatva ezentúl is a nemzetnek irányt adni.

Ha valaha valamely felforgató irányzatnak sikerül bennük a magyarság egyetemes érdekeinek átértésztését megingatni és őket nemzeti érzésükből kivetkőztetni — akkor vége Magyarországnak!

A nagy magyar mult és a hősök kiöntött vére mindnyájunkat arra kötelez, hogy tántoríthatatlanul kitartsunk ama szent eszmék mellett, melyek a magyarságot egy évezred viharai között megóvták a pusztulástól. A hősök iránt érzett kegyeletől áthatva, a hősök iránti kötelességeket mélyen átérzve, készséggel adom meg az engedélyt az emlékmű leleplezésére.

A kormányzót a beszéd végén a közönség hosszantartó ünneplésben és éljenzésben részesítette.

Dr. Nikelszki Jenő polgármester a város közönsége nevében átvette az emlékművet.

Az első koszorút a kormányzó nevében dr. Koós Miklós alezredes, első szárnysegéd helyezte a szobor talapzatára, majd a polgármester a város, dr. Hervay István a felsőház, Szabó Zoltán országgyűlési képviselő a képviselőház, Scitovszky Béla belügyminiszter a kormány, Kubinyi Gyula altábornagy a honvédség koszorúját helyezte el. Az ünnepséget a Himnusz eléneklése fejezte be.

A kormányzó ezután a közönség ünneplése közben a városházára hajtatott, a kormányzó felesége pedig a vármegyeváháza közgyűlési termébe ment, ahol Purgly Emilné bemutatta neki a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének tagjait.

Délután 1 órakor a makói Urikaszinóban 120 terfészes díszbéd volt, amelyen Vitéz Purgly Emil főispán köszöntötte fel a kormányzót, akit az ebéd résztvevői ismételen lelkes ünneplésben részesítettek. Fél öt órakor a kormányzó a vasúti állomásra hajtatott és visszautazott a fővárosba, ahova este 9 órakor érkezett meg.

gyar igazság érvényesülése ellen. Ha valaki nekünk azt tanácsolja, hogy az idők követelményeinek megfelelően tágtítsuk ki az alkotmánykereteit és eresszünk be oda friss erőket és újabb tömegeket, akkor az ellenség azt mondja, hogy Magyarországgal szemben a tagadás álláspontjára kell helyezkedni, mert ott az alkotmányos élet keretei szűkek és még vannak tömegek, amelyek nincsenek nyugateurópai értelemben az állam-élet minden területén egyenjogúsítva. Ami az egyiknél tanács és óhajítás, az a másiknál érv, ok, fegyver a velünk szemben fejlődő rokonszeny, méltányosság igazságérzés lebukozására. Azért van az, hogy a legjobb indulatból származó, de bizonyos aláfestést feltétlenül szenvedő nyilatkozatnak az utórezgése nem kellemes.

A fentieket Rothermere lord kevésbé érezheti, mint ahogy éreznie kellene azoknak, akik bizalmát élvezik, akik gondolatait közvetítik. Ne-

kik kötelességük nemcsak a saját céljaiknak megfelelő, de az ország jelenlegi állapotával szemben kritikát jelentő aláfestéstől tartózkodni, hanem továbbmenőleg az is kötelességük, hogy ha a nyilatkozatban van olyan kitétel, amelyet ellenfeleink a revíziós törekvéssel szegezhetnek szembe, ezt a kitételet átfessék és vesélytelenül tegyék.

Az üzenetetés szisztemája nem szerencsés, mert alkalmat ad nem szükséges beállításokra. Nem szerencsés, mert utórezgésével kellemetlen. Nem szerencsés, mert ellenségeinknek fegyvereket ad. Nem szerencsés, mert azt az összhátot, amely hosszú ideig kétségkívül meg volt Rothermere és a magyar közvélemény között, rongja. Maradjanak tehát abba az üzenetek és jöjjen hejyettük komoly akció, amely nem a mi kioktatásunkra irányul, hanem az ellenfelek meggyőzésére és a kiengesztelés, a jóvátétel, a revízió útján való elindítására.

Mit fog csinálni az új osztrák kormány?

A marxisták végleg elvesztették a csatát — A Heimwehr programja

— A Magyar Hétfő bécsi tudósítójától. — Lapunk bécsi tudósítójának alkalma volt hosszabb beszélgetést folytatni a Heimwehr vezérkarának egyik legszámottevőbb tagjával, aki a Bundesrätinnak is tagja. Az illető a várható fejleményekről az alábbi érdekes tájékoztatást nyújtotta:

A Heimwehr tulajdonképpen Tirol, Steiermark és Khärnten tartományokban keletkezett 1919—20-ban. Az osztrák határok a front feladása után védtelenek maradtak. A központi kormányzatnak semmiféle ereje nem volt s azért a volt katonák álltak össze a határokon, az élet- és vagyonbiztonság védelmére. A nagy zür-zavarban és az általános elernyedésben a szociáldemokrata párt ragadta magához a hatalmat és szisztematikus munkával aláásott és megrothasztott minden erkölcsi fellegást. A pártok küzdelme undorító tülekedés lett az etető vályú körül. Austromarxisták Bécsben hatalomra jutva, megtörték a városi polgárság minden ellenállását és céltudatosan haladtak az orosz minta után az osztálydiktatúra felé. A nemzeti érzést a vidék tartotta ébren, ahol a hazafiasan gondolkodó elemek laza szervezetben, a Heimwehrben egyesültek. Az 1927 június 15-i bécsi lázadás, amely az austromarxista hecsajtó által felkorbácsolt tömegeket herosztrateszi munkára bírta, kinyitotta a polgárság szemét és az igazságügyi palota égésének lángja villámfénnyel mutatta meg az austromarxizmus veszedelmét. A legbékésebb polgár is tisztába lett vele, hogy Ausztria a bolsevizmusnak középeurópai centruma. A hazafiasan gondolkodó, független emberek most az egyedüli mentséget a Heimwehrben látták és tömegesen csatlakoztak hozzá. 1928 október 7-én, amikor a Heimwehr demonstrációt tartott Wiener-Neustadban, a csata tulajdonképpen el is dőlt. A Heimwehr visszahívta az utca szabadságát és megtörte az austromarxisták monopóliumát. Az

utolsó hónapoknak bécsi, sant-pölteni felvonulása már azt jelentette, hogy a Heimwehr egyenrangú tényező a Schützbanddal, sőt hogy már csak hetek kérdése végleges felülkerekedés.

A parlamentről bebizonyosodott, hogy képtelen a háborúutáni problémákat megoldani. A marxistáknak módjukban állott a parlamenti szisztema alapján minden olyan kormányzati tevékenységet megakadályozni, amely osztályharcos ideológiájuknak nem felelt meg.

Bécs tönkrement. A hat és fél millió lakosából közel félmillió a munkanélküli. A parasztság, iparosság és a középosztály nyomora olyan óriási, hogy már teljes kétségbeesés és reménytelenség lett úrrá fölöttük.

A helyzet megérett arra, hogy végrezzünk a demagóg frázisokkal és Ausztria tönkretevéit elsöpörjük a helyükről.

Az austromarxisták nem merték a harcot felvenni, mert elveikért nincs bátorságuk helyt állni. A kormányzás hatalmát ellenállás nélkül megkaptuk. Célunk helyreállítani a polgári rendet, a magánvagyon védelmét, a súlyosan sértett erkölcsi rendet újra uralomra juttatni, ifjúságunkat a marxista befolyástól elvonni és olyan kormányzatot inaugurálni, amely tud is és mer is erős tekintéllyel, kemény akarral az államgazdaság és a produktív osztályok javára kíméletlenül energikus politikát csinálni. Kiégetjük a bolsevizmus európai centrumát. Schöber és munkatársai a Heimwehr keresztény és nemzeti szellemében fognak kormányozni, hogy az austromarxisták ostoba, nemzetet tönkretevő gazdálkodásának kárait eltüntessék.

Ausztria a szomszéd államokkal is csak úgy tudja viszonyát barátságossá tenni, ha azoknak nem kell félni a bolseviki infekciótól, amely őket Ausztria részéről fenyegeti.

Részletek Prohászka Ottokár naplójából

A Szent István Társulat kiadásában ezen a héten jelennek meg kilenc kötetben Prohászka Ottokár püspök hátrahagyott, javarészt kéziratban talált művel.

Páratlan szenzációja ez a magyar könyvpiacnak, de különösen nagy érdeklődésre tarthat számot két kötet, ami a Soliloqui címet viseli s a nagy püspök naplóját tartalmazza. Ebből valók az alábbi gyönyörűen megírt részletek:

„1878 február 2. Én kész vagyok mindenre Istenért. Odaadom, ha kell, életemet. Ha pedig ez elhatározásom őszinte, akkor minden más mellékes és könnyű. Tehát Istennek tetszeni, ez célom: ezért el a bűnnel. Bűneimet őszintén bánom, s hogy eltöröljem nyomaikat s biztosítsam magam azokba való visszaesés ellen, megragadok minden alkalmat, mely elégtételnek beillik. Vigyázok, hogy ne túlozzak, mert nem sajnargatni magamat jöttem ide; erőim a legnagyobb célra irányozvák, de a kellő határok közt őszintén megvetem vágyaimat, kényeimet, kedvtelenségemet, s testemet. Mortificationen Jesu Christi in corporibus circumferentes, ahol erőszak kell legyen.

1893 július 1. Nánán voltam, prédikáltam is; de mivel nemírtam le a prédikációt, nem éreztem azt az erőt és kenetet rajta, mely különben nagy megnyugtatósságra szolgált. Föltettem magamban, hogy a prédikációt, amikor csak lehet, leírom.

1888 augusztus 13. Édesanyám meghalt augusztus 2-án, csütörtök éjjel 11-kor. Dörögött, rengett az ég, iszonyú zivatar tombolt az országon végig; nagyon félt, utolsó szavai ezek voltak: „Ich erbe mich in den Willen Gottes mit Leib und Seele“. Azután meghalt. Nővérem kérdezte: „Hogy megy fel a lélek a villámok, zengések, sőtét felhők közt az égbe? Nem történik baja?“ Ő nem! Nem! Nem éri semmi, nem fér hozzá semmi, hisz lélek. Többször akartam sírni, de visszafojtottam; csak mikor szombaton, augusztus 4-én, boldogult atyám évnapiján a nyitrai temető kápolnájában, hol ki volt terítve, a fekete zsámolyon letérdeltem s a hamvas selyemszemfedőt félrehajtottam, ő, akkor igen, igen zokogtam. Megcsókoltam kezét. Lám, itt van élted fája, melynek érett gyümölcse te vagy; itt van szíves vérenek forrása, innen esőgedezett élted kis patakja. De azután imádkoztam s többé jóformán nem sírtam. Amikor este magányosan voltam a kihalt csendes szőlőben, szinte sírni kezdtem; de föl-néztem az égbe s oly szendén, oly kedvesen mosolygott rám az esti csillag, mintha édesanyám nézett volna le belőle.

1913 november 22. Annyi tény, hogy az index-história után valahogy idegenül éreztem magamat az egyházban, idegenül, mint ki nem tartozom az egyházat képviselő s inkább a formalitások tőgáiban feszülő emberekhez, akik az akták és trakták közt

nem törődnek sokat a világ problémáival. Ezek az emberek azt hiszik, hogy nekik csak repetálni kell, ami már meg van mondva, beleharapva mindenki, aki csak problémát vet is fel s aki azt gondolja: hát hisz, ha ez a ház öreg, vén tiszteletreméltó ház, annál több reparaúra lesz szüksége. De meg azért is éreztem magamat idegenül, mert nem lehet biztonságosan s bátorságosan dolgoznom s azt kell hinnem, hogy félreértések hínárjába kerülök. Mily büszkén és bátran álltam én Samassa előtt, aki azt mondta nekem, mikor mint püspök tisztelegtem nála, hogy indexre tétet: „No, azt szeretném látni!“ S íme meg kellett látnom, amit lehetetlennek s képtelenségnek tartottam.

1914 augusztus 18. Esik az eső, s a bakák felvonulnak és ordítják: éljen a háború! Van-e rettenetesebb téboly s alávalóság? S ez mint hazafiság is fest. Egészen új mentalitás szállja meg az embereket; óriási megfeszülés, erőlködés, bátorság, áldozatkészség, hűség! De ez mind a bestializmus szekecrén, mely emberhulák felett hempereg! No, hát erről én nem írok itt, Ezt nem dicsóítem, Tudom, hogy sok nagy érzés fakad a harcok s kínok között, de nem, nem, nincs közöm az öldöklő világhoz. Nem Istennek, nem Krisztusnak világa ez! Mi közöm hozzá?! E házakban és hazákban, melyeknek lakói egymást agyba-főbe verik, srapnelezik, gránátózzák! Ah, mily igaz, hogy odi profanum vulgus! Sokszor hallom, hogy ez kemény szó! Nem; ez igaz, mély s fel-emelő szó! Ezt a bestye világot gyűlölöm, gyűlölöm! Faveta linguis! Hallgassatok róla s nyelvöltögetéseire s frázisaira azt feleljétek, amit Krisztus mondott: nesciunt, quid faciunt. Gondolják, hogy kultúreberek, pedig kultúrából egy szikra sincs bennük!

1920 január 12. Hát hogy mi érheti az embert, azt volt alkalmam ma megtapasztalni. Elhivatott Horthy fővezér, auton mentem nagy locs-pocsban; bementem hozzá, fogadott Berzeviczy lovastábornok jelenlétében. Előadta, hogy mily nehéz a helyzetünk és ? és ? én leszek a miniszterelnök? Nem értek én ahhoz; nem tudok én emberekkel tárgyalni, tanácskozásokat vezetni, parlamentben elnök szerepében minden tárcába vágó ügyekben felelni, nem értem én a parlamenti életet; szóval, fogjanak maguknak hozzáértő embert s ne hajdú harangöntőnek. No, de hát, így meg úgy, volt erre a felelet! S én ott ötöltem, hatoltam s végre azt mondtam: ha katonai őrzéssel elhozhat, engedelmességek; más-kép nem! Soha, soha, nem!

1921 február 6. Itthon vagyok; hazajöttem a nagy tragikomédiából, amit nemzetgyűlésnek hívnak. Arra jó volt: a) hogy megszűntem pártelnök lenni, b) hogy úgy aludtam, mint a bunda háromnegyed 7-ig! A parlament a legmulatságosabb kabaré. Sohasem hittem volna, hogy felnőtt emberek nagy dolgot ennyi herce-hurcával kezeljenek.

NEMZETI TORNACSARNOK

VIII, SZENTKIRÁLYI-UTCA 26.

Gyermektorna, nőtorna

4 éves kortól, életkor szerint külön csoportokban svéd és Niels-Bugh rendszerek.

Tágas, egészséges helyiségek. Kertszerű udvar.

Kisérőknek várakozó helyiségek.

Mérsékelt árak.

Oktató: **Keresztessy József.**

84.000

sorsjegy

42.000

nyeremény

tehát

minden

második

sorsjegy

nyer

A húzás

okt. 26-án

kezdődik

MAGYAR

KIRÁLYI

OSZTÁLYSORSJÁTÉK

sorsjegyei kaphatók az összes főárusítóknál

Hivatalos árak:

1/1 = 24 P

1/2 = 12 P

1/4 = 6 P

1/8 = 3 P

Főnyeremények:

300.000

200.000

100.000

50.000

40.000

30.000

25.000

20.000

stb. P készpénzben

Katolikus demonstráció Zichy Nándor centennáriumának első ünnepségén

Ernszt Sándor: „Nem hallgatunk tovább!” — Griger Miklós: „Senkisé használ annyit a katolikusoknak és árt annyit a protestánsoknak, mint Balthazár!”

Nagyjelentőségű nyilatkozatok a dunaadonyi ünnepségen

A katolikus mozgalmak általánosan elismert vezére volt évtizedeken keresztül gróf Zichy Nándor. Ő alapította meg a magyar politikában nagy szerepet viselő néppártot, amelynek folytatása és jogutódja a keresztény gazdasági és szociális párt. A nemes emlékü gróf száz évvel ezelőtt, 1829-ben született és azért a magyar katolikuság a folyó évet használja fel arra, hogy a nagy vezér emlékét méltóképpen megünnepelje. Az ünnepségek sorozata vasárnap kezdődött meg Dunaadonyban.

A nagyszámú közönség soraiban ott voltak gróf Zichy János, gróf Zichy Aladár, gróf Széchenyi Miklós, gróf Károlyi József, Haller István, Huszár Károly, Matta Árpád, gróf Majláth Géza és György, gróf Semsey Ferenc, Szlaha Pál, dr. Haller József, gróf Zichy Pál, gróf Wenkheim Antal, gróf Wimpliten Frigyes, Huszár Tibor, Pacsolay Zoltán, Lakatos Frigyes, Mészáros István, Potyondy Imre és sok más előkelőség.

Az ünnepi szentmise után, amelyet Shvoy Lajos székesfehérvári püspök celebrált, Szentivány Károly prépost tartott szentbeszédet.

A szentmise végzetével a közönség kivonult a temetőbe és ott Zichy Nándor sírjánál Ernszt Sándor prelátus, országgyűlési képviselő tartott emlékbeszédet.

— Zichy Nándor gróf az volt nekünk, — mondotta, — ami a németeknek Windhorst és az ír katolikusoknak O'Connell. Katolikus volt igaz-vérig, szellemileg rokona II. Rákóczi Ferencnek, akinek imakönyvét is használta. Küzdelme, melyet a katolicizmus megbecsültetéséért vívott, nem volt hiábavaló. Pártja, a néppárt, évtizedeken át nagy szerepet játszott és megállította az egyházpolitikai harcokat. Ujabbán az állam nem tanusít agresszív magaviseletet az egyházzal szemben, azonban protestáns oldalról súlyos sértések hangzanak el.

Eddig hallgattunk a nemzet érdekében, de tovább nem vagyunk hajlandók hallgatni.

Remélem, hogy a főiri világ Zichy Nándor példájához híven mellénk áll.

Délután 3 órakor foly le a díszgyűlés a katolikus iskola előtti téren. A lombfűzerekkel díszített iskola falán a magyar címer alatt Zichy Nándor képe foglalt helyet, alatta tövissel koszorózott Csonka-Magyarország.

A gyűlést Kéri Ferenc esperes nyitotta meg. Gróf Széchenyi György a katolikus családi életéről mondott beszédet. Azután Griger Miklós jelent meg a pódiumon és az alábbi nagyhatású beszédet mondotta:

— Zichy Nándor grófnak szava harsona volt a katolikus ébredésnek. Eljöttünk sírházhoz, hogy ráterítsük a kereszties hadak lobogóját s megfogadjuk, hogy átvesszük kezéből a zászlót, melyre régen is volt írva s most is azt sutogja: „Az egyházért, a hazáért, a népert!”

Bátran hirdetjük: pápisták vagyunk. A római pápa fájdalma a mi szomorúságunk, az ő hatalma a mi biztonságunk, az ő tisztelete a mi becsületünk, aki őt tiszteli, minket tisztel, aki őt sérti meg, minket talál magával szemben.

Mint magyarok, jöltevönket tiszteljük benne, akinek a nyugati polgárosodást köszönhetjük, akinek oltalma alatt elértük azt, amit a húnok, avarok, más hatalmas népek el nem érték, mert elpusztultak ott, ahol mi hazát alkottunk. Igenis ultramontanok vagyunk. Róma felé nézünk, ahonnan szent hitünket kaptuk s a szent koronát, azt az aranybroncsot, mely a trianoni börtön vasrácsán túl szenvedő testvéreinket is mindörökké egyesíti ve-

lünk. Szeretjük hazánkat s

nem engedjük a szent érzést disputák zűrzavarába lealacsonyítani, például abba, hogy mik vagyunk előbb: katolikusok-e, vagy magyarok.

Minek e kettőt szembeállítani?

Zichy Nándor nyomdokait követve küzdzeni akarunk és küzdünk a népert, felebaráti szeretettel és emberi zsoldaritással.

— A katolikus erők szervezését, a katolikus öntudat ébresztését azonban más jelenség is sürgeti: azok a minősíthetetlen támadások és brutális sértések, melyek időnkint a magyar protestantizmus egyik vezetőférfijának ajkairól elhangzanak.

Ez az úr valóságos állandó készenlét a protestálásra; évek óta rendszeres és következetes támadásokkal hívja ki a katolikus magyarok türelmét és önrzetét.

csinálja a gravaminális politikát s hadakozik buzogányával a csak képzetben élő katolikus imperializmus rémségei ellen; fülebotját sem mozgatja a keresztény társadalom önvédelmi harcának riadóira a radikalizmus és szociáldemokrácia nemzet- és keresztényelens hódításaival szemben, de amellett beteges ambícióval szítja fel a hitvitáknak és kulturharcoknak rég kihalt vadit parázsát.

Vannak a magyar protestantizmusnak más egyházi és világi tekintélyei is, akiknek szavaiban élénkebb színben csillannak fel a felekezeti érzelmek, amit mi zokon nem veszünk, nem vehetünk, mert ezek a protestantizmust nem dörgedelmeiben, hanem telkiükben élük. Ezt arról az úrról, ki-nek neve közszájon forog, nem állíthatjuk. Ahányszor velünk foglalkozik, pedig többnyire ezt teszi, mert felekezetének belső bajai kevésbé érdeklik s

asztalán mi vagyunk a csemege — szavaival vág, mint a kés, tép, mint a fogó, szúr, mint a tű és éget, mint a parázs... a felekezeti béke nagyobb dicsőségére.

Hol Rómát rajzolja fel mumusnak, idegen, ellenséges hatalomnak a magyar horizonton, olyan módon aposztrófálva a pápát, hogy az Európában, beleértve a túlnyomóan protestáns országokat is, példa nélkül való, hol a Jezsuita rendet és szellemet gyalázza, hol verebeknek nevez minket a sasokkal szemben, hol református numerus clausust követel a közhivatalokban, hol meg a gyűlölet paroxismusában olyan kijelentésekre is ragadtatja magát, hogy nem tart minket sem keresztényeknek, sem magyaroknak.

E támadásokra mi ellentámadással nem felelünk, hanem csak védekezünk.

mert ha ezt sem tesszük, gyáva, hitvány és rohadt tagjai volnánk egyházunknak.

— A jezuita szellem ellen intézett kihívásomra — mondotta Griger —, csak az a válaszom, hogy a kalsburgi jezuita kollegium ezzel a szellemmel töltekezett ifjúkorában a ma élő magyarok legnagyobbika: Apponyi Albert gróf, ki ezt a szellemet soha meg nem tagadja.

térflies jolleim, hazafias áldozatkészség s nemzeti érzés dolgában mintaképe minden magyarnak s díszé, büszkesége az egész nemzetnek.

Aki, ha Európa legelőkelőbb fórumain megjelenik, fényt áraszt az egész országra, szöges ellenében a jezuita szellem legnagyobb ellenlábásával, Balthazárral, aki legutóbb, saját bevallása szerint, Speyerben, egy nagy protestáns összejövetelen sem magának, sem felekezetének dicsőségét nem aratott.

— Végül, ami azt a vádat illeti, hogy „a magyar haza előnyeinek tárháza még nincs két szárnyra nyitva” s ama köve-

telést, hogy legalább a szellemi foglalkozások ágaztában, a kinevezéseknél nyerje meg a kalvinista egyház a maga számarányát — ami ezt a követelést illeti, az a válaszom, hogy teljesítése ellen kifogást nem emelünk s akadályt nem gördítünk. Nem tartjuk ugyan ideális állapotnak, ha a derékség, érdem, hivatottság, rátermettség mellékes tekintetté válik a felekezeti érzékenység szempontja mellett, de mivel Debrecenben azt hiszik, hogy a közélet és közkormányzat tényleg ők vannak hátrászorítva,

a felekezeti béke érdekében nem kívánjuk elgáncsolni a Balthazár által követelt református numerus clausust,

annál kevésbé, mert viszont a katolikusoknak nagyrésze arról van meggyőződve, hogy a vezető pozíciókban ők legyenek és ők ritkulnak.

— Azt gondolja talán Balthazár, hogy a magyar katolicizmus tömegeit elidegeníteni képes a katolikus egyháztól? Ha ezt hiszi, téved. Éppen ellenkezőjét éri el annak, amit kíván. Szent meggyőződésem, hogy

többet tett a katolikus öntudat és önrzet felélesztésére, mint az összes katolikus napok és nagygyűlések egyenként és összevéve; ugyanis nyaka közé ütött a magyar katolicizmusnak, úgyhogy ütésétől az alvó és álmos katolikusok is felébredtek, a lanyhák keze is ököbe szorult és a közönyösök is azt mondják: „Ez már mégis csak sok! Eddig s ne tovább!”

Vagy azt hiszi Balthazár, hogy pápa- és jezuitafalásával, a katolikusok sértegetésével saját felekezetének s a protestantizmusnak használ?

Én úgy érzem, senki és semmi nem árt többet a magyar reformátusoknak, mint az a szellem, mely az ő életmunkájából árad s minden alkotásra meddő és terméketlen.

Köpesdy Elemér ünneplése az állami gépgyárban

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

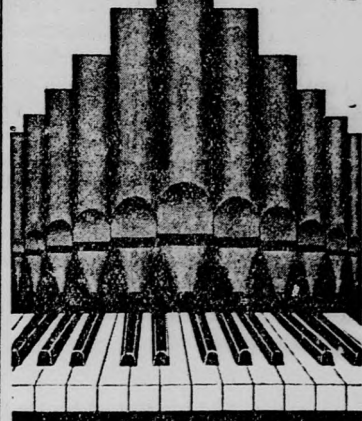
Bensőséges ünnepség színhelye volt vasárnap délelőtt az állami gépgyár díszterme, ahol Köpesdy Elemér miniszteri tanácsos, vezérigazgató 30 éves szolgálati jubileumát ünnepelték a gyár alkalmazottai és munkásai.

Az állami vas-, acél- és gépgyár Magyarország legnagyobb ipari üzeme, amely közel 5000 munkásnak ad kenyeret és amióta Köpesdy Elemér került, mint vezérigazgató az üzem élére, világviszonylatban is eredményessé tette az addig inaktív vállalatot. Legutóbb is az indiai kormányának szállított kazánokkal, valamint a nagytömegben exportált cséplőgépekkel szerzett dicsőséget a magyar iparnak.

Az ünnepség délelőtt tíz órakor kezdődött a gyár Golgota-uti kaszálójának dísztermében, amelyet zsúfolásig megtöltött az ünnepeit tisztelőinek serege. A kereskedelmi, pénzügy- és honvédelmi miniszterium küldöttségein kívül megjelent a magyar gyáripár számos kitünősége. Az egységspárt küldöttsége és a budapesti társaság színe-java. Lénárt Sándor vezérigazgató helyettes üdvözlő beszédében méltatta Köpesdy vezérigazgató működésének nagy eredményeit és felajánlotta a gyár munkásai által készített gyö-

Sternberg

KIR UDVARI HANGSZERGVÁR: RADIÓMŰVEK
BUDAPEST RÁKÓCZHUZ
VII. 60

Legkedvezőbb vásárlási alkalom!
Kitünő hangú harmónium 320 P
Zongorák készpénzárban, részletkedvezményel

S azért voltaképpen a magyar protestáns közvéleménynek ötöle és övele szemben kellene megvédelmezni a magyar protestantizmusnak és magyar nemzetnek közös érdekeit.

A múlt hét folyamán a református egyházi és világi társadalom jelesei komoly és elhatározó lépést tettek a vallási béke megóvása és a debreceni irány izolálása érdekében. Mi sem természetesebb, mint az, hogy mi katolikusok elelett őszinte örömmel fejezzük ki, mert ebben egy szebb és jobb jövőnk zálogát láttuk.

Mi békében akarunk élni protestáns testvéreinkkel, akik szintén keresztények és szintén magyarok. Mi nem gyűlöljük és nem üldözzük őket, hanem szent Ágoston tanácsához híven küzdünk a tévely ellen, de szeretjük a tévelygőket.

— Mi a felekezeti békét, melyre sohasem volt nagyobb szükség, mint most, nem akarjuk és nem is fogjuk megbontani. Célkitűzésünk: a magyar katolicizmus számára megtartani azt a pozíciót, melyet Magyarország történetében évszázadokon át méltóan betöltött és a katolikus hitben rejülő erővel a magyar nemzet jobb jövőjének alapjait megvetni, hogy szent István régi, Nagy-Magyarországa, a csorbítatlan hatalmú szent korona fényében újra fel-támadjon.

nyörű ezüst domborművet. A munkásság képviselőinek üdvözlő szavai után Köpesdy vezérigazgató magas-szárnyalású beszédben köszönte meg az ünneplést és a nap emlékére alapítványt tett a munkásság javára.

Halálos szerencsétlenség a lengyel légiflotta gyakorlaton

Varsó, szeptember 21.

Demblin mellett, ahol a lengyel légiflotta Barres francia tábornok jelenlétében gyakorlatozik, súlyos szerencsétlenség történt. Két repülőgép összeütközött. A pilótáknak még volt elég idejük ahhoz, hogy ejtőernyőre bízzák magukat, de csak az egyik ért sértetlenül a földre, a másik, minthogy ejtőernyője nem nyílt ki, halálra zúta magát.

— Négy hónap alatt tízenöt lakást fosztott ki. Vasárnap este a főkapitányságon letartóztatották Lichtblau András 30 éves főpincért, aki hónapokon keresztül fosztogatta az albérleti lakásokat. A trükkje az volt, hogy 15 napra albérletbe vett ki egy szobát, így megismerte a terepviszonyokat és két hét letelte előtt kifosztotta a lakást. Az ucán egy lakásadója felismerte és rendőrnök adta át. A főkapitányságon kihallgatása során bevallotta, hogy négy hónap alatt mintegy 15 lakást fosztott ki. Beismerő vallomása után letartóztatták.

A hét margójára

A Magyar Kávin Szövetség eltalálta azt a hangot, amelyet használni kell akkor, amidőn más felekezetről beszélünk. A tisztelet és nagybecsülés hangja az, a békét nem hangoztatni, hanem akarni kell. A sebek gyógyítására nem kell vasvillát ragadni. Az igazság szava halk és szelid s a panasznak nem kell okvetlenül szitkozódással vegyülnie. Becsüljük meg egymás jószándékát s keressük a közös feladatokat. Debrecen és Pannonhalma nincsenek olyan nagyon távol egymástól, ha az egyik fél nem fordít eleve hátat a másiknak.

A Kávin Szövetség nyilatkozatáért hálás minden felekezet.

Korányi Frigyes bárót kedden hallgatja meg a keleti jóvátételi konferencia. Lesz mit hallgatnia. Volna mit megszívlelni is. Korányi az egész jóvátételi szövevény kitünő ismeretével és diplomáciai készségével fog sikra szállani, nem is a pénztárcánkért — amely világvizsgonylatban nem sokat ér —, hanem igazságunkért. A publikum azonban alighanem igen hátlatlan lesz. A rablók és akik ráncszabadították őket. Ezek ülnek majd körül Korányit. Szónoki sikerre, tapsokra nem számíthat. De egy kis sugarat talán mégis be tud lopni a lelkekbe. S ha csak ennyi sikerül is, lesz már egy kis remény, hogy a magyar igazság csírája megered bennük.

Aki mivel vétkezik, azzal bűnhődik. A szociáldemokrata papiros-programja nem fedi a gyakorlatukat. Az köztudomású. Nemcsak azért nem fedi, mert nem képesek betakarni programjukat, hanem és főképpen azért, mert mihelyt módjuk van rá, azonnal az ellenkezőjét csinálják annak, amit ellenfeleiktől követeltek. Papiron pacifisták. A fegyveres hatalom és erőszak elsüllyedt ellenségei. De mihelyt a kardot a kezükbe kaparintják, csörtetni kezdik és militaristábbak a francia vezérkarnál. Ausztriában is siettek maguknak vörös fegyveres erőt toborozni és azzal sakkban tartani a polgári társadalmat. A pacifisták felfegyverkeztek. De megtették a nem pacifisták is. És így került szembe a Schutzbund a Heimwehrrel. Az ausztro-marxisták fegyvert fogtak — és elég volt nekik a fegyvert megmutatni — retiráltak. Amivel vétkeztek, azzal bűnhődtek. Fegyveres alakulat húzta ki a gyékényt a lábuk alól. A Schutzbund hiába vigyázott a vörös gyékényre.

Az új fővárosi törvény megvitatása hektoliter számra fogja fogyasztani a tintát, tucatszámra a szónokokat. Szólni fog egy sereg anketót, gyűlést, vihart, válságot s végül mégis csak meg lesz, kevés változtatással, úgy ahogy kitervelték. A legfájdalmasabb újítás, hogy a választott közgyűlési tagok számát százra redukálja. Ez pedig határozottan üdvös javítás. Nagyon sok volt a bába s a kezük között sok életrevaló gyermek pusztult el. A parlamentből elég egy. Sőt úgy ahogy van, még ez az egy is sok. Nem olyan könnyű még az országban sem párszáz okos embert összeválogatni. Hát még egy városban? Az ostoba meg miért legyen ott. Az időt mindig ezek lopják s az okos ideákat ők csapják agyon. Csak hadd legyen belőlük mentől kevesebb. A 100 is sok...

A tizenkét pont nem mond semmit. Általános politikai elvek, ködös elgondolások, fogható konkrétum nélkül — szerzőjük nem politikus. Az erők egymásra hatását nem ismeri. Az októberi forradalom praxisaiból nem sok van benne. Vizet nem fog zavarni. Ennél már igen sok komolyabb és okosabb politikai magániratot olvastunk. Kár volt — a sok tintáért.

Wolff Károly szerint frivol játék folyik a fővárosi üzemekkel szemben támasztott követelések terén, a fővárosi törvényről terjesztett híreken pedig csak mosolyogni lehet

„Nem ajánlatos frázisokkal játszani a polgárság idegzetén“

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

Meglehetősen hosszú nyári szünet és a nyárvégi holtszézon után a székesfővárosi törvényhatósági bizottságban újból megkezdődött a munka, sőt értesülésünk szerint

a pénzügyi bizottság hamarosan megkezdí a költségvetés tárgyalását.

Ezenkívül sok minden forr a főváros körül, néhány lap részéről támadások érték a fővárosi üzemek, az érdeklődés középpontjában pedig az előzetes tárgyalások alatt álló fővárosi törvénytervezet áll, amitől függeni fog Budapest jövő sorsa.

A nyári szünet alatt és legjobban felmerült hírek, híresztelések és tervezgetésekkel kapcsolatban megkérdeztük véleménye felől

Wolff Károlyt, a Keresztény Községi Párt vezérét.

A következőket mondotta:

— A székesfőváros körül most nagy a kavardás. Még keresztény oldalon is túlon-túl sok cikk és nyilatkozat foglalkozik a főváros ügyeivel, ahelyett, hogy előbb meggyőződnenek az állítások helyességéről.

A fővárosi törvényről is sok szóbeszéd esik. Mindennap van valami újabb terv, szándék, meglepetés, anélkül, hogy az illetékes tényezők megerősíthetnék a híradások helyességét.

Sok kritikát olvasok az üzemekről és egyéb dolgokról és ezeknek a kritikáknak indító oka nem a jóakarát és tárgyilagos bírálat, hanem a bosszú, vagy egyéb hasonló hátsó gondolat, bizonyos családosságot miatt, amelyekről egyelőre beszélni még nem akarok. Ha valaki elvi alapon áll, akkor ennek

az elvi alapnak szempontjait akkor sem mellőzheti, ha konkrét oka is van valamiért nehezíteni.

Az elvi alap megtagadása megszünteti a jogosultságot, hogy valaki Kátóknét bíráljon egyes dolgokat, annak a jelszónak a jegyében, hogy „mi is tudunk másképp beszélni.“ Megrendül az idealizmusba vetett hit ilyen magatartás láttán. Ezeket a megjegyzéseket teljes tárgyilagossággal és önzetlen alapon mondom a kavardással kapcsolatban.

— Egyenesen frivol játék az, ami a bevétel és kiadások kérdése körül történt. Ha valaki leszállítja a villamosvasut és egyéb közszolgáltatások díjait, ugyanakkor nem lehet kívánni a főváros bevételéhez történő hozzájárulás emelését, mert az a tárgyilagosság megtagadásának tekintendő.

Nem lehet egyidejűen azt kívánni, hogy az üzemek szállítsák le a közszolgáltatások árát és adjanak több pénzt a közpénztárba.

Hol marad ilyen körülmények között lehetőség az alkalmazottak béremelésére, pedig ezzel a kérdéssel szintén foglalkozni kell. Leszállítani, a közpénztárba többet befizetni s az alkalmazottak fizetését is emelni olyan csodaművelet, amit ezek a hátsó gondolatokkal bírálok bizonyára maguk sem tudnának megvalósítani. Én ezeket a fontos kérdéseket illetéknéppen még kortescélokra sem tartom felhasználhatónak, szerintem a helyes alap csak az lehet, hogy a közszolgáltatások ára Európa többi városához viszonyítva Budapesten a lehető legolcsóbb legyen.

Ha ez a szempont érvényesül, másodsorban azt kívánhatjuk, hogy a legmesszebbmenő takarékoskodik kívánalmainak szemelőtt való tartásával és az üzemvitel biztonságának megóvása mellett az üzemek a lehető legnagyobb összeget szolgáltatassák be a közpénztárba. Minden kritikának

szemelőt kell tartania a keresztény Budapest fenntartásának és megóvásának nagy nemzeti jelentőségét. Csak a kölcsönös megértés jegyében való összefogás biztosíthatja a polgárság érdekeinek megóvását.

— A fővárosi törvény kérdésében megjelent kombinációkat és híradásokat

mindaddig nem fogadom el hiteles alapnak, míg az illetékes tényezők ígéretük szerint a tervezetet az erre hivatottakkal nem közlik.

Egyenesen mosolyogni lehet például afelett, hogy a tervezet kisközzülés, amelybe nyolc tagot a közgyűlés választ, nyolc tagot pedig a főpolgármester nevez ki, az

Borzalmas kettős autókarambol történt a külső Kerepesi-úton

A sebesültek segítségére siető ismeretlen férfit egy motorkerékpáros elgázolta és segélynyújtás nélkül elrohant a szerencsétlenség színhelyéről

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

Borzalmas autószerencsétlenség történt vasárnap délután a kerepesi országúton. Az úttesten haladt a rendes menetsebességgel Rákos Pál iparművész autója, a melyen rajta kívül édesapja, felesége és nővére foglalt helyet.

Már a fővárostól elég messzire haladt Rákos kocsija, mikor a szűk országúton egy pirostaxi jött vele szemben. A taxi soffitje észrevette Rákos kocsiját, lefékezett és nyugodtan kikerülte azt. Alighogy azonban a pirostaxi elhaladt Rákosék mellett, hirtelen borzalmas csattanás hallatszott. Egy a pirostaxi mögött haladó Rába-autó, mely az előhaladó taxi miatt nem vehette észre Rákosék kocsiját, teljes sebességgel belerohant a szembejövő autóba.

Az összeütközés következtében Rákos gépe megfordult tengelye körül és az utasok kirepültek a kocsiból. A Rába-kocsi vezetője hiába fékezett hirtelen, a karambol már nem kerülhetett el. A Rába-

a fórum lenne, amelyben a polgárság a maga jogait teljes mértékben gyakorolná. Az erről szóló publikáció, nem tudom, milyen címen használta a polgárság kifejezést és nem tudom, milyen alapon beszél jogokról. Ennek az ismertetésnek az alapján csak azt lehet mondani, hogy ilyen képen

a kisközzülés lenne az a fórum, amelyben az abszolút centrális hatalom — dekoratív intézkedés mellett — a maga akaratát érvényesítené.

Lehet-e polgári jogok gyakorlásáról beszélni olyan szervben, ahol a főpolgármester a maga nyolc emberével minden fontos kérdésben lehangolható a közgyűlés nyolc emberének szavazatát. Ilyen szervezet ne beszéljen fokozatos fejlődésről és autonómiáról, mert ezek csak frázisok,

ma pedig nem ajánlatos frázisokkal játszani a polgárság idegzetén.

A törvényt nem a mai kormányknak csinálják, hanem a nemzetnek és a nemzet életében elképzelhető olyan lehetőségek is, hogy jöhetnek kormányok, amelyek nem az általuk erőszakkal teremtett, hanem készen talált alkotmányos eszközök révén csúfosan visszaélhetnek a nemzet érdekeivel.

kocsit vezető Nagy Bertalan garázstulajdonos arcát össze-vissza hasították a szétört szélvédő üvegszilánkjai, míg Rákos Pál és édesapja súlyos zúzódásokat szenvedtek. Rákos felesége oly szerencsésen esett ki az autóból, hogy semmiféle komoly baja nem történt.

A pirostaxi elegáns utasa, mikor látta a borzalmas katasztrófát, megállította a kocsit és segítségére sietett a jajveszékelt utasoknak. Alig ért azonban az országútra, egy Pest felől örült sebességgel szárguló motorkerékpár elütötte és anélkül, hogy a vezető leállította volna a motort, továbbrohant és otthagya az országúton vérebén heverő ismeretlen férfit.

Pár perc múlva újabb autómobilok érkeztek a kettős szerencsétlenség színhelyére és a súlyosan sebesülteket beszállították a fővárosba.

A gázoló és lelkiismeretlenül tovább szárguló motorkerékpáros kézrekerítésére a rendőrség azonnal megindította a legszigorúbb nyomozást.

Ha autó, legyen Mercedes Benz

Luminállal megmérgezte magát egy huszonegyéves asszony

Vasárnap délután négy órakor a Szív-utca 33. szám alatti házban Kádár Gyula illatszertáros felesége luminállal megmérgezte magát. A huszonegyéves Kádár Gyuláné két évvel ezelőtt ment férjhez a jó módu illatszertároshoz.

Nagyon rendezett viszonyok közt éltek, ennek ellenére az utóbbi időben a fiatal asszonyon súlyos kedélyváltozást vettek észre, búskomor volt, a hozzá intézett kérdésekre nem felelt és meg sem okolta szomorúságát.

Vasárnap délután, mikor férje elment hazulról, bezárkózott a hálószobába és bevette a mérget.

A cselédség hosszú idő múltán vette észre, hogy az asszony nem jelentkezik. Kopogtattak az ajtón, amely zárva volt, a másik szoba felől bementek a hálószobába, ahol az ágyon holtraválton feküdt a szép, fiatal asszony. Az előhívott mentők első segélyben részesítették, majd a Liget-szaunatóriumba szállították nagyon súlyos állapotban.

A főváros átvette a nagytípusú autóbuszokat

Újabb színes világvárosi képpel gazdagodott Budapest a most forgalomba kerülő Mávag-típusú, háromtengelyű autóbuszok megjelenésével. Ezek a nagyméretű kocsik, amelyeknek technikailag tökéletes alvázat a budapesti állami gépgyár, kényelmes és izléses karosszériát a Ganz-Danubius-gyár szállította, könnyen és biztosan mozognak még az emelkedő és keskeny utcákon is. A magyar ipar ezzel a Magyarországon első ízben gyártott háromtengelyes kocsival ismételtelen bebizonyította, hogy indokolt volt az a bizalom, amelyet a főváros ennél az új gyártási ágánál részére előlegezett és teljesen felkészülten áll az autóbúszközlekedés további fejlesztésének követelményeivel szemben. A szakkörök ezeket a kocsikat is úgy technikai, mint külső szempontjából föléje helyezik a nyugati metropolisok nehézkes és zajos autóbúszainak. A főváros a huszonöt darab nagytípusú kocsit már átvette.

Meghalt a japán miniszterelnök

Tanaka miniszterelnök ma reggel szív-érrendszerében meghalt. Temetése csütörtökön lesz.

Ezer vagón csemegesző elsőrendű helyet vívtunk gyümölcs-olimpián

A magyar szőlő, dinnye és szilva nagy sikere - exportintézet jelentős eredményei - Baj van a

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

Bármilyen nagy mértékben követik nálunk újabban az iparosítási törekvések szempontjait, lényegében az egész ország gazdasági helyzete ma is attól függ, hogy mit tud produkálni a mezőgazdaság és mennyire sikerül a külföldön értékesíteni a mezőgazdasági termelés feleslegét. A termelés irányításánál és az exportálásánál az utóbbi időben jelentékeny szerepe van a mezőgazdasági export-intézetnek.

Az intézmény élén Staub Elemér áll,

aki nagy tudással és komoly gyakorlati érzékkel vezeti ezt a fontos szervet. Az intézetnek nagy szerepe volt abban, hogy a gyümölcs-termés exportja idén sokkal nagyobb eredményt ért el, mint az előző években. Az ősz kezdetével most már regisztrálni lehet a gyümölcs-export eddigi eredményeit és megállapíthatjuk, hogy

a gyümölcs-kivitelből idén olyan haszna volt az országnak, amilyen még soha.

Az exportintézet nemcsak a termelés és a helyes szállítás irányítását vette a kezébe, hanem nagy propagatív munkát fejtett ki a gyümölcsök csomagolása terén is, pedig ez az utóbbi a gyümölcs-exportnak egyik legfontosabb kérdése.

A külföld csak elsőrangú és jólcsonagolt gyümölcsöt vesz meg.

Régebben az volt a helyzet, hogy a minőség tekintetében harmadrangú, és a szabálytalan csomagolás miatt rossz állapotban külföldre érkező gyümölcs jelentékeny része nem talált vevőkre. Ez a helyzet most nagyon megváltozott és a jövőben az exportintézet pressziója révén még jobban meg fog változni.

Ami az idei gyümölcs-szezon exporteredményeit illeti, e tekintetben első helyen a csemegeszőlő kivitele áll.

Gyöngyösről naponta 35—40 vagón szőlőt szállítottak ki külföldre,

azonkívül Nagykovács, Nagymaros, Kecskemét és Jánoshalma voltak a legnagyobb szőlő-exportáló helyek. Bécsben a világhírű bolgár szőlő után rögtön a magyart értékelték és úgy a kereslet, mint az ár-alakulás szempontjából

a magyar szőlő nagyobb eredményt ért el az osztrák fővárosban, mint az olasz, francia és a jugoszláv.

Bécsben 80—100 garasért vásárolták a magyar szőlő kilóját, ugyanakkor a világhírű bolgár szőlő csak 110 garasos árat ért el. A nagymarosi mézteleh-szőlőt az ausztriai fürdőhelyeken Magyar Gyógy-szőlő néven vitték forgalomba. Ebből Ausztriába 8—15 vagón volt a kivitel, ugyanakkor Csehország naponta 4—8 vagón, Lengyelország 15—20 vagont fogyasztott. Annak ellenére, hogy

Franciaország éppen az idén nagy erőfeszítéseket tett szőlő-exportjának a fellendítésére, mégis a magyar szőlő vívta ki a külföldi olimpián az első eredményt,

ugyanis tavaly egész szőlőkivitelünk csak 150—200 vagont tett ki, idén azonban 1000 vagón csemege szőlőt szállítottunk ki Ausztriába, Csehországba és Lengyelországba. A lengyelek annyira értékelték a magyar szőlőt, hogy

Gyöngyösön hetek óta 30 lengyel kereskedő tartózkodik.

A nagy exportnak végül az lett az eredménye, hogy Gyöngyösön beállt a szőlőhiány.

Ilyen keresettség mellett érthető, hogy a rendszeren és szépen csomagolt magyar szőlő az idei szezonban a legprimább olasz

és bolgár szőlővel egyenrangú volt a külföldi piacokon. Gyümölcs-kivitelünk legjelentősebb tétele a szőlő volt, utána közvetlenül

a dinnye

következik, amelyből Bécs, Prága, Berlin és Lengyelország szintén sokat vásárolt. Jellemző, hogy

a berlini óriási Tietz-áruházak, amelyeknek éttermeiben sok ezer magyar ember étkezik, idén bevezették étlapjukra a magyar cukordinnyét és a magyar zöldborsparikát.

Dinnye kivitelünk meghaladta a 100 vagont. Sárgadinnyében Németország is nagy fogyasztónk volt, ezzel szemben érdekes, hogy a görögdinnyét a németek nem szeretik és nem is vásárolták. A dinnye sikerével szemben

az almaexport idén rossz eredményeket ért el,

ugyanis a téli nagy fagy miatt a termés apró és férges. Rétesalmát Berlin és München sokat vásárolt. Ezenkívül jelentősebb mennyiségben csak arany parmin-t szállított Jánoshalma külföldre, főképpen Berlinbe, Kattovitzba, Csehországba és Bécsbe. A szilvatermésünk idén kitünő. A meleg nyár nagyszeművé és édes-sé érlelte a gyümölcsöt.

A világhírű boszniai szilva után a magyar szilva második helyen áll a külföldi piacon.

A boszniai szilvát csak 5 garással fizették jobban, mint a magyar szilvát. Sajnos a német szilvapiacot idén elrontotta előttünk az a körülmény, hogy a Bühl-vidéki szilvákerteknek idén rekordtermése volt, pedig ott 170 ezer szilvát tartanak nyilván. Egyébként érdekes, hogy a bécsi piacon a magyar szilva olyan konkurrenciát csinált a boszniai szilvának, hogy a bosnyákok szigorú rendeletet adtak ki, szilvatermésük ellenőrzésére, szedésére és csomagolására, ami által

még jobb minőséget akarnak elérni az eddig is világhírű boszniai szilvánál.

Általában a gyümölcs-export tekintetében idén jó szezon volt, a termelők magasabb árakat kaptak, amit az ellenőrzés és irányítás eredményének lehet tekinteni.

Az a felügyeleti és irányítási jogot, amelyet az exportintézet a gyümölcs-kivitel kivételénél betölt, hasonló módon érvényesíteni kellene a kivitelre kerülő összes cikkkel.

A gabona értékesítésénél idén is meglehetősen elnyert a helyzet.

A bankok nem nyújtottak elegendő hitelt, emiatt a gazdák nem tudják tartani a gabonát és ezért kerültek felszínre az elnyert árak. A sertésárak létről-hétre esnek. A gabona-export terén májusig nincs kivitel, mert

a közraktárakban a gabona májusi szállításra van lekötve.

A legújabb becslük a rakta, ami összes kiviteli jelent. A felesleg másik ddknál van. Termésünk csináltak májusi exportkötéseket,

kilátás van jó tavaszi világi árapra.

Egyébként a búzaterméstől az ország gazdasági helyzetének javulását nem lehet várni, mert míg tavaly 27 millió méter-mázs volt a búzatermés, az idén e termés csak 20 millió méter-mázsát tesz ki és amellet alacsonyabb árak vannak.

Magyarország csak öt év óta export-állam és ez maga után vonja azt a szomorú tény, hogy tudatlanok vagyunk a gabonánk exportálása terén.

A megfelelően előnyös export eléréséhez még sok kormányintézkedésre lenne szükség. Anglia éppen a közelmúltban új példát mutatott külkereskedelmének fellendítésére, ugyanis

az angol piac csak annyi gabonát vesz fel, amennyi iparcikket tőle vásárolnak.

Ugyanilyen rendszer mellett Magyarország eladhatná minden gabonafeleslegét, hiszen értékben mi sokkal többet importálunk, mint amennyit az exportunk kitesz.

Különösen vonatkozik ez Németországra és Csehországra, mert mi kétszeres értéket hozunk be tőlük, mint amennyit ők vásárolnak Magyarországtól. Németország bele is menne a feltételeinkbe, hiszen mind egy neki voltaképp, hogy honnan vásárolja a gabonát. Egész gabonaexportunk legnagyobb hibája az, hogy Szerényi József báró, a magyarországi teljes szabadforgalom mellett tört lándzsát a genfi megállapodások idején. Kijelentette, hogy

Magyarország semmiféle forgalmat akadályozó intézkedést sem léptet életbe.

A többi államok, ha tettek is ilyen kijelentést, akkor sem tartják meg, nagyobb részt pedig egyáltalán tartózkodtak az efféle kijelentésektől.

Ilyen körülmények között a környező államoknak nem áll érdekében, hogy a Magyarországról való terményvásárlást forszírozzák,

hiszen iparcikkeiket anélkül is korlátlanul tudják értékesíteni nálunk. Egyedül Olaszországgal és Lengyelországgal szemben elég jó a helyzetünk, amit a kereskedelmi szerződés tesz lehetővé. Ezzel szemben Németország nagyon hiányzik a vásárlóink közül, ha pedig a kereskedelmi szerződés megkötését nem forszírozza, az érthető, hiszen kétszerannyit hoz be hozzánk, mint amennyi a mi németországi exportunk. Ilyen körülmények között ne várja senki, hogy gabonaexportunk javíthatna ebben az évben a szomorú gazdasági helyzetben.

A ebben az ségeket ren a százesztent „Uruguayi” állam tudósítását, amely sége, hogy száz esz Magyarországon már tartották nyilván a föld történő eseményeket.

Nézzünk egymás veséjébe

Társaságban a házigazda és én egyik német Magazin-ban érdekes cikket talá-lunk, amelynek a címe: *Intelligenzprüfung*. A játék nyitja az: meg kell bírálni az élet különböző eseményeit etikai, morális stb. szempontból. A német cikk feladata pl. a következő:

Hét bűneset közül meg kell állapítani: melyik az enyhébb s melyik a súlyosabb eset?

Az esetek:

1. Miska II. elemista 50 fillért kilop anyja erszényéből, csokoládét vesz rajta, megeszi. 2. Kocsis kocsmában tölti idejét, késő lesz, hazafelé a lovakat állandó vad ütésekkel hajszolja. 3. Pali, Pista, kamaszok, összeszólalkoznak. Pali felkap egy nagy követ, Pista fejéhez vágja, ennek fején nagy lyuk támad, vértől borítva összeesik. Pali elfut. 4. Betörő belopódzik egy lakásba, a háziasszony egyedül lakik. felébred a zajra, a betörő egy nagy vad-doronggal fejbe üti, az asszony összeesik, a betörő kisurran az összeszedett zsákmánnyal. 5. Margitka 9 éves, miután saját uzsonnját megette, a mellébe ülő iskolatársnőjének padjából kilopja ennek vajaskenyérét és azt is megeszi. 6. Egy cselédlány megy az uccán. Éppen előtte egy öregasszony elveszti az erszényét, az öreg ezt nem veszi észre. A lány felkapja a 17 márkát tartalmazó tárcát, nem adja vissza, tovább megy. 7. Egy tanonc a mestere részére beszéd egy kicsi összeget, a mester által még otthon elkészített nyugtát véletlenül elfelejti kérni az adós. A fiú felhasználja az alkalmat, a pénzt megtartja és elmulatja.

A-val jelendő a legsúlyosabb, G-vel a legenyhébb esett. A betűk mellé írandó az „eset”-ek saját véleményű számjegye. Vigyázat minden szóra, amely az „eset”-ek után áll!

Bírálatunkat papírra írtuk, aztán a házigazdával együtt felolvastuk. Az enyém így hangzott: A—4, B—3, C—2, D—6, E—7, F—1, G—5. (A G—5-ön a házigazda csodálkozott.)

A házigazda számai: A—4, B—7, C—6, D—3, E—2, F—1, G—5. (A B—7-en viszont én csodálkoztam.) Csodálkozásom okát tüstént meg is magyaráztam: Nem a védtelen, később tehetetlen és útoljára sorsára bízott lényekkel való bánásmód súlyosabb? Valósággal ingadoztam a számok leírásánál, ne a lovak bántalmazását

APOSTOL-NYOMDA

BUDAPEST, VIII, HORÁNSZKY-U. 18—20. TELEFON: J. 338-21

A teljesen modern szedő- és nyomógépekkel felszerelt, kitűnő szakemberekkel bíró „Apostol-nyomda” elvállal mindennemű nyomdai munkát. A tömegigényt épü ki tudja elégíteni, mint a legkényesebb művészi izlést.

Üzleti nyomtatványokat, plakátokat, illusztrált árjegyzékeket a legolcsóbb árban pontosan szállít.

Ha kellemes és szolid üzleti összeköttetést óhajt, tegyen kísérletet az Apostol-Nyomda-val.

Állatoknak téglagyári emence az ágyuk...

Emberek a nyomor legmélyebb poklában — Éhhalál a kemencében és a lépcsőházban — Razziákkal nem lehet megoldani a hajléktalanság problémáját

— A Magyar Hétő tudósítójától. —

Mielőtt fekete tintakönnnyekkel elsírnám itt néhány embertársunk borzalmas, förtelmes sorsát, egy rendőri hírt kell idéznem, amelyet a napokban közöltek a budapesti lapok: „A rendőrség emberei az elmúlt éjszaka razziát tartottak, amely alkalommal 91 embert állítottak elő, akik sem foglalkozást, sem lakást nem tudtak igazolni. Az előállítottak közül sokan az óbudai téglagyárban háltak. Mivel Óbudán az utóbbi időben sok betörés történt, az óbudai téglagyár lakóit vallatás alá veszik ezekre vonatkozóan is, mert kézenfekvő a föltevés, hogy ezek közül a téglagyári lakók közül kerül ki az óbudai betörések tettesei nagy része”.

Az óbudai téglagyár „lakó”-iról évek óta olyan rémhírek keringenek Pesten, amelyeket csak ládbörzö lélekkel lehet végighallgatni. A legutóbbi téglagyári razzia után kimentem Óbudára, hogy megtudjam: mennyi a valóság ezekből a téglagyári „lakó”-ról szóló híresztelésekből s mennyi az, amelyet csupán a kigyulladt képzelet csempész a valóság mellé.

A gyár világtalan szemeivel komoran bámul belé az ősi, hideg estébe... Most csöndes, mint a halott; belsejében nem zúg a Munka himnusza, de én tudom, hogy csak tetszhalott a gyár: belsejében emberek élnek, emberek, akiknek ez a gyár a hálósobájuk...

Mikor a gyárhoz közeledek, hirtelen éles fütyü hasít az esti csönd fekete vásznába és suttogó, dörmögő férfihangok alarmfeszítik a gyárat: „Sztrüül!” — „Tré!” (jassz nyelven: „Vigyázz! Veszély!”). S a gyár egyik oldaláról, mintegy a fal mellől leválva, hunyászkodó, hízelt alázattal, rongyos, borotvált férfi siet felem. Hangját lefojthatatlan félelem remegteti:

— Jó estét. Kit tetszik keresni, nagyságos úr?

Miután megmagyaráztam neki, hogy nincs oka tölem félni, nem detektív vagyok, hanem újságról, boldogan sohaíjott fel:

— Akkor seba! Az újságról urakat tiszteljük-becsüljük; nagyon sok szép cikket írtak már rólunk s tetszik látni — folytatta, de most már szomorú sóhajtozások kíséretével —, azért mégis még mindig itt vagyunk s itt is fogunk megdőgni, mert nem törődik velünk a kutya se!...

— Volna szíves engem bekalauzolni a maguk szomorú híru hálólhelyére? — kérdezem a végsőkig elkeseredett embert.

— Nagyon szívesen, szerkesztő úr! Tessek csak utána jönni, de tessék vigyázni, nehogy el tessék esni.

Néhány lépés és bent vagyunk a „hálótérben”...

Legelső impresszióm, hogy megvakulok és megfulladok valami kegyetlen füsttől és förtelmes büztől... Némi fény marja a szememet, valaki szeméttel lüzel, s a tűz körül emberek ülnek, állnak, guggolnak. Testükön iantasztikus rongyok, becsücsk, sápadt arcukon, a haj és a szakáll bozótjában, riadt szemek, bennük az éhség lobogó lángjával...

Kalauzom megmutatja a „hálólhelyeket”: pléhlemezek ezek („platin”, amint a lakók nevezik), amiken nappal a téglákat szárítják... Ezek a lemezek annyira átmelegsznek nappal, hogy körülbelül éjfélleg melegen maradnak, — s ez a „platin”-meleg menti meg ezeket a szerencsétleneket ősszel és télen a megfagyástól... S akinek nem jut ilyen „platin”, az a hideg kövön alszik. Irtozatos rongyokba burkolózva... Tavaly télen — mesélik — a kövön fagyott meg egy „lakó”...

— Öreg ember volt már — magyarázza kalauzom —, azt sem tudtuk, hogy hívják... Nem mondta meg a nevét senkinek... Egyszer csak betoppant közbénk, lefeküdt a hideg kőre, s próbált aludni, de nem tudott... Hajnaltájban nyöszörgőve kérdezte: „Bajtársak, ki tud nekem egy darab kenyert adni? Nagyon éhes vagyok...” — Kiröhögött az öreget, mert-

hát kinek van itt hajnaltájban kenyere? Hízen még nappal sincs mit ennünk!... „Nincs kenyerek? No, jól van, az se baj, semmi se baj...” — mondta az öreg, s elaludt. Reggel föl akartuk ébreszteni, de nem sikerült: meghalt... A mentőorvos aszonta, hogy éhenhalt... Elvitték a bonctaniba s mivel semmiféle személyazonossági írás nem volt nála, grátisz temették el, ami annyit jelent, hogy elásták a föld alá, mint egy kutyát...

— Egy másik bajtársunk meg egy lépcsőházban halt meg éhen... — veszi át a szót egy másik „lakó”. — Az már négy napja nem evett, odaállt a Hold-utcai vásárcsarnok elé s megkért egy nagyságát, engedje meg, hogy pár fillérért hazavigye a szatyorját, mert nagyon éhes... A nagysága megsajnálta, oda adta neki a kosarát s bajtársunk cipelte hazafelé. De pechje volt szegénynek: a nagysága lépcsőházában összeesett, párat hörgött, rúgott és meghalt...

— Mink is úgy halunk meg, szerkesztő úr, sorba mind... Munka nincs, hiába járjuk le érte a lábunkat térdig, meg osztán a legtebbje öreg már köztünk, kinevetik, ha munkát meg kérni... Adjanak munkát, hogy legyen tisztességes kenyereink, ne hulladékot zabáljunk, amit még az állat sem enne meg...

— Igen, igen: adjanak munkát! — zeng a téglagyári „lakók” kórusa... — Munkát, hogy mi is embermódra éljünk!... Ne a toloncházba cipeljenek bennünket, hanem munkát adjanak! Ha a toloncházból kidobnak bennünket, megint ott vagyunk, ahol a mádi zsidó: jöhetünk vissza ide, a platinra...

Beifelé hulló könnyekkel hallgatom ezeket a szavakat, amelyeket a kétségbeesés füst bíbor-feketére... Jaj, háború, jaj, két forradalom, jajaj, Trianon, koldusabbnál koldusabbá tették ezt az egykor „tejjel-mézsel folyó” Kánaánt: Magyarország!

De bármilyen koldusok vagyunk is, mégsem járhatjuk, hogy ezek a téglagyári „lakók”, akik testvéreink a magyarságban és az emberiségben, ilyen minden emberméltóságot meggyalázó sorsban hal-dokoljanak... Valamit kell ezekkel a mindnyájunknál szerencsétlenebbekkel csinálni, mert az örökös razzia és toloncház-utalás nem segjt rajtuk... Ne mondják, hogy nincs pénz, Trianoni letiportságunkban is oly sok fölöslegesre van pénzünk...

Szomorúságtól félig-ájult szívvel jöttem el az óbudai téglagyárból... Nem mertem hazamenni, ehelyett egy kávéházban virrasztottam. Éreztem: elhessegeti szememről az álmat az a szörnyű tudat, hogy embertársaim pléhlemezeken, hideg kövön fekvő, rongyokban és éhesen várják a halált!...

LEGSZEBB ALAPITTATOTT 1854

PAP LAN

LEGJOBB PAP LAN

LEGOLCSOB B PAP LAN

Kárpitosáru, vas- és rézbútorgyára Szőnyeg, pokróc, függöny, ágy- és asztalterítők gyermekkocsik, nyugszékek minden kivitelben kaphatók

Gichner János

Budapest, Erzsébet körút 20

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve

Ankét lesz a miniszternél a kórház ügyében

A térre az új kórház — Vass József átiratban hogy járuljon hozzá az építkezési költségekhez

Az építkezések ügye az állami problémája lett a közvélemény fórumok. A közvélemény jóváhagyása a minisztérium részéről egyre inkább a legoptimistább körökben terjed. Kétségtelen, hogy a miniszter súlyos probléma áll, mert nem csupán a kórház elhelyezéséről kell döntenie, hanem elsősorban arról az állami hozzájárulásról, amelyet a főváros kért a kormánytól. Az a 12 millió pengő, amit az építkezés felemészt, nem áll rendelkezésére. Azok a tárgyalások, amelyek ebben az ügyben a népjóléti minisztérium és a pénzügyi kormányzat között folytak, nem vezettek eredményre. A pénzügyminisztérium részéről lehetetlennek tartják, hogy az állami hozzájárulást költségvetési úton teremtsék elő. Csúpan arról lehet szó, hogy az államháztartási feleslegből bizonyos összeget a főváros rendelkezésére bocsátanak. Ez az összeg azonban aligha lesz akkora, amekkorára a fővárosnál számítottak, úgyhogy ha valami megoldást nem találunk, a tavaszi építkezések megkezdése esetleg illuzóriussá válik.

Mint hogy ez a nagyfontosságú probléma a város közönségének legszélesebb rétegeit érinti, szükségesnek láttuk, hogy Vass József népjóléti miniszter álláspontjáról hiteles információkat kapjunk. A miniszter közvetlen környezetéből a következő felvilágosítást adták:

— Az új Rókus-kórház elhelyezésé-

nek ügyében a népjóléti miniszter kikérte az Országos Közegészségügyi Tanács véleményét. Ez a szakvélemény — a mely kétségkívül a legmagasabb orvosi testületől származik —, nem tartja célravezetőnek az új kórháznak a Tisza Kálmán téren való elhelyezését. Minthogy a szakvélemény ellenkezik a közgyűlés határozatával, a miniszter szükségesnek tartja, hogy a felmerült ellentétek miatt ezt a kérdést a főváros illetékes tisztségűivel közvetlen tanácskozás útján vitassa meg. Eppen ezért elhatározta, hogy hétfőn délutánra ankétot hív össze. Az ankétára Buzáth János alpolgármester és Némethy Béla közegészségügyi tanácsnok kapta meghívást. Ezen a szűkebbkörű megbeszélésen minden bizonnyal döntenek arról, hogy az új Rókus-kórház a Tisza Kálmán térre kerül-e vagy sem.

— Az állami hozzájárulás ügyében azonban nyílt kérdés marad továbbra is. Szó sem lehet arról, hogy a költségbe a hozzájárulási összeget felvegyék. Valószínűleg az államháztartási feleslegből juttatnak majd a fővárosnak. A miniszter különben is azt tartja, hogy az új kórház építésének költségeit nem csupán a fővárosnak és az államnak kell előteremteni, hanem feltétlenül hozzá kell járulnia Pest vármegyének is, mert a pesti kórházakban a betegek csaknem fele nem budapesti, hanem pestmegyei illetőségű.

Erősödik Olaszország gazdasági offenzívája az Adria keleti partján

Olasz pénzérdekeltség Susákon — Új hajójáratok a dalmát kikötőkben

A délszláv-olasz viszony egész különösképpen alakul. A római sajtó támad, a belgrádi lapok gorombáskodnak, közben azonban a bankárok ölelkeznek. Marinkovics szerb külügyminiszter lapja, a „Pravda”, azt írja, hogy „Olaszországban eltűnt egy csavargó, mert beült a diktatóri székbe”, közben a Banca Commerciale Italiana aranyhullámot erget az Adria tulsó oldalára, pénzintézetet alapít Susákon, amelynek igazgatóságában a római és belgrádi rendszerek bankárexponensei ülnek. A horvát sajtó riadószzerűen közölte ezt a hírt, Susákon nyitott új fiókot a zágrábi „Hrvatska Banka” is, amely a Banca Commerciale Italiana alapítása és az anyaintézete révén bekapcsolódik a világ leghatalmasabb pénzérdekeltségébe.

Az olasz tőke térfoglalása a délszláv partokon elsősorban az érdekességéhez tartozó hajózási társulatok forgalmának erősítésére való. Erről érdekes adatokat közölt a zágrábi „Narodno Blagostanje” című közgazdasági lap:

— Tengeri kereskedelmünket — írja —

több mint felerészben olasz hajók bonyolítják le. Állandó hajójáratok eddig csak a legjelentősebb kikötőinkbe torkollottak: Splitbe, Dubrovnikba, Sibenikba és Susákba. Különösen vigyáztak arra, hogy Dalmácia és Trieszt közt saját kezükben tartsák a hajóösszeköttetést. Több állandó járatot tartanak fenn a dalmáciai kikötőkkel hajózási társulataik útján, amelyek hatalmas szubvenციót kapnak. Legszebb hajóják a trieszt-split-dubrovnik vonalon hetenként kétszeri luxusjáratokat bonyolítanak le. Dalmáciában most kiszélesítik hajóközlekedési hálózatukat. A napokban új vonalakat létesítettek Trieszt és Metkovic között, amelyek megállóhelyei: Fiume, Zára, Sibenik és Split. Metkovicba eddig nem érkeztek állandó olasz hajójáratok.

Miközben a fascizmus a közgazdasági „békés imperializmus” lépésről - lépésre előrehatal a keleti Adria-parton és miközben a kis susáki kikötő olasz hajókkal van tele, azalatt Fiumében csend honol, a kikötő üres. Fiume várja a magyar szállít-

Hírek

Arad-ország.

Október hatodikára.

Arad... Neved ma csonka, búz hazámat záporozó vérvörnyekre rikassa és óceánként öntsön el a bánat: Pozsony, Kolozsvár, Szabadka és Kassa...

Mártir-hazánk ma egyetlen Arad, ma millió. mi egykor tízenhárom, és végzetünk mindaddig ez marad, amíg nyöget a trianoni járom...

Bitó, nyomor feketül itt örökké s legjobbjaink válnak halott rögökké, ha soká tűrünk, sirva hallgatunk,

de ha ökölbe feszül tenyerünk, keresztünkért új életet nyerünk — és soha többé meg nem halhatunk!

Aradi-Szabó István.

Diskurzus a demokráciáról

(Kellemesen közismert és rendszerileg nyilvántartott barátaink, *Blikk* és *Blakk*, a Blendend-kávész ház ablakából mélnak bele a falevelekkel bszit játszó öszbe. Nagyon bizonytalanul mehet nekik, mert már nem is a pénzügyekről, hanem a politikáról eszmélkednek.)

Blikk: Mindig mondtam magának, hogy ebben az országban muszáj mindenkinek demokratává lenni.

Blakk: Kivéve minket kettőnket, mert mi már annak születtünk. A terézvárosi demokratának, mint a többi zseninek, születni kell.

Blikk: Kivéve a borbélyt és a fodrást, mert az terem.

Blakk: Hallja, *Blikk*, maga még nem a Pakots, hogy ilyen ócska és rossz viceket megreszkírozhasson, kellemtelen utókövetkezmények nélkül. Innen is láthatja, hogy még a legortodoxabb demokráciában sincsen egyenlőség.

Blikk: Hát hol van akkor egyenlőség egentlich?

Blakk: A törvény előtt, táitán, csakis a törvény előtt. De hát mikor állunk mi a törvény előtt? Két-három esztendőben egyszer. És még ott sem tökéletes az egyenlőség, mert maga példái legutóbb három hónapot kapott, én meg csak két hetet.

Blikk: Személyeskedést kikérek! Inkább azt mondja meg, hogy hol a demokrácia a törvény után?

Blakk: A törvény után én vagyok megint egy feddhetetlen pénzügynök. maga pedig egy gáncs- és pénzüelküllü iparlovag

és hogy mi egyenlők lennénk, arról nem mond semmit Ezsaiás próféta, sem Fábrián, az ő alprófétája.

Blikk: Hát akkor mire megy ki tulajdonképpen ez az egész nebih demokrácia?

Blakk: Nézze, én megsúgom magának, mert én egy jó fiú vagyok és maga ügyis sokkal butább, semhogy megértse. Ez az egész nebih demokrácia arra megy ki, hogy jön egy politikus, aki már a konzervatívizmusból is, meg a liberalizmusból is kikopott és azt mondja: Emberek, legyenek egyenlők abban a hitvallásban, hogy kiválasztva én vagyok az az ember, aki ezt a szerencsétlen országot megmenteni hivatott.

Blikk: De hiszen nemcsak az az egy politikus jön ezzel, hanem egy nehéz tömeg.

Blakk: Hát éppen itt van a demokrácia kutyája elásva. Mert ez a nehéz tömeg mind egyetért abban, hogy ő és csakis ő és egyesgyedül csakazértis ő az, aki vezérnek termett, mint a subagallér. A Nagy Emil is. A Fábrián is. A Rassay is. A Gál Jenő is, a szépséges. És a többi is. Mind! Allemiteinander demokraták.

Blikk: No és van ebből valakinek valami haszna?

Blakk: Legyen egészen nyugtalan: van! Nem olyan haszontalan gyermekek ők, hogy a maguk kis hasznát ki ne tudják húzni a közkarosodásból. És ha szidják őket, nekik már az is egy kész haszon, mert legalább forog a nevük.

Blikk: No, és az ország? A nép?

Blakk: Ki beszél itt az országról? A népről? Mi a demokráciáról beszélünk...

Megjelent a M. Kir. Államvasutak hivatalos menetrendkönyvének 1929. okt. 6.—1930. máj. 14-ig érvényes téli hazai kis kiadása. Kék színű borítékkal. Tartalmazza az összes hazai közlekedési vállalatok menetrendjein s díjtételein kívül az autóbussz menetrendeket is. MÁV-adatai hivatalból vannak felülvizsgálva, s az állomások kapusai és pénztárai hivatalból árusítják. Kapható még az IBUSZ hírlap- és könyvadásító pavillonjaiban, könyv- és papírkereskedésekben s dohányüzsdékben. Ára: 1.50 P. A nemzetközi nagykiadás és zsebkidadás szintén rövidesen, néhány nap múlva jelenik meg.

Az új XXIII. m. kir. osztályorszájában 84.000 sorsjegy közül 42.000 nyereményt sorsolnak ki közel nyolcmillió pengő készpénzben, tehát minden második sorsjegy nyer! Elérhető legnagyobb nyeremény 500 ezer pengő, a jutalom 300 ezer pengő, a főnyeremény 200 ezer pengő, vannak azután 100 ezer, 50 ezer, 40 ezer, 30 ezer, 25 ezer stb. pengős főnyeremények. A nagy érdeklődésre való tekintettel a megrendeléseket nem tanácsos halasztani. Mindenki anyagi viszonyaihoz mérten vehet részt a játékban, mert egész sorsjegyen kívül, mely 24 pengőbe kerül, fél = 12 pengőért, negyed = 6 pengőért kapható az összes főárusítóknál. A húzás már október 26-án kezdődik.

A Graf Zeppelin. A Zeppelin világméretű útja alkalmával nemcsak azt állapította meg, hogy a léghajó 34,037 km-t tett meg pontosan 12 nap, 12 óra és 26 perc alatt és hogy az óránkénti átlagsebessége 113,293 km volt, hanem azt is kiszámították, hogy a Bosch-mágnesekkel felszerelt Maybach-motorok gyertyái a világméretű úton összesen 1,730,496,000, vagyis több mint másfél milliárd szikrát adtak le. Miután az öt motoron összesen 120 gyertya volt, egy gyertyára 14,420,800 szikra jutott. Ezzel a szép teljesítménnyel a Bosch-gyártmányok ismételten igazolták nagy megbízhatóságukat.

Három Tátra-autó. Az idei svábhegyi autóversenyen a nálunk közismert kis Tátra autó és két nagyobb méretű testvére méltó feltűnést keltett. Mint ismeretes, a kis típus kéthengeres, 4/12 lóerős, a középnagyságú négyhengeres és 6/24 lóerős, míg a legnagyobb hat hengere van és ez 9/40 HP. A kis- és középtípus motorja léghűtéses s egymással szemben elhelyezett fekvő hengeres elrendezésű. A hengerek teljesen egyforma szerkezetűek. A Tátrák az általános autószerkezettől annyiban térnek el, hogy az autó hátsó keréke egymástól függetlenül rugózkodnak, ami rossz úton jelent nagy előnyt. A hathengeres már vízűtéses, felül vezérelt, álló, egyblokkos hengercsoportú motorral van ellátva és arról nevezetes, hogy mind a négy kereke „függetlenítve” van egymástól, miáltal a rossz utakon való állóképessége különösen érvényesül. A leírt három típusból nálunk a 6/24 és 9/40 HP-től ezideig csak igen kevés szalad. Ezeknek a nehéz gazdasági viszonyok akadályozzák a nagyobb elterjedését. A 4/12 HP modell annál nagyobb közkedveltségnek örvend, mert rendkívül egyszerű szerkezete és kezelése a gazdaságos benzín és olajfogyasztáson kívül különösen amatőrvezetők számára jelent nagy előnyt. A régi autósok azért is előszeretettel vásrolják, mert saját kárukon már megtanulták becsülni azokat az előnyöket, melyek egy valóban jó márkán kívül a központi fekvésű gyár és teljesen komplett alkatrészt-raktár jelent. E márkáról különben csak a beavatottak tudják, hogy a kis típus csnkem egészen magyar munka, ami kiválóságain kívül csak emeli népszerűségét.

Katolikus gyűlés Faddon. Ma délelőtt az egész járás bevonásával igen népes gyűlés folyt le Faddon. Az elmőki megnyitott beszédet Klein Antal képviselő tartotta. Utána Fröhvirt Máttyás és Haller István országgyűlési képviselő tartott előadást részint gazdasági, részint katolikus szervezkedési problémákról.

Sebestyén József dr lesz a Társadalombiztosító helyettes igazgatója. A Társadalombiztosító erős tempóban készül az autonómiára, ami természetesen nagy munkát hoz magával. Miután barátai Balogh Andor vezérigazgatót a teendők már ezidő szerint is nagyon igénybe veszik, Vass József dr népjóléti miniszter Huszár Károlynak, a Társadalombiztosító elnökének előterjesztésére dr Sebestyén József igazgatót helyettes vezérigazgatónak nevezi ki. A kinevezés egy-két nap múlva jelenik meg.

A Szent Imre-év előkészületei. Serédi Jusztinián, Magyarország hercegprímása, október 4-én délután 5 órára összehívta a Szent Imre-év főbiztosát. Ezzel a tanácskozással a szentév előkészületi munkája erőteljesebben megindul. Október havában a püspöki kar közös pásztorlevelet ad ki, amelyben nemcsak a magyarországi egyházmegegyeket, hanem a külföldieket is felhívja a magyar szentévből való részvételre.

Betörték a Blaha Lujza téri postahivatalba. Szombatról vasárnapra virradó éjszaka ismeretlen tettesek álkulccsal felnyitották a Blaha Lujza tér 8. számú házban lévő postahivatal egyik uccai redőnyét, behatoltak a hivatalba, feltörték a pénzszekrényt és az írósztaljiókokat, ahonnan körülbelül kétezer pengő készpénzt ellopottak. A betörők kézrekerítésére a rendőrség szigorú nyomozást indított.

Szentmihályi ének

Szent Mihály a szőlőhegyen
Lassú ballagással megyen;
Dúdol a szél rossz dudája:
Köd előtte, köd utána.

Ahova lép: dermed a föld,
Szürkül a táj, sárgul a zöld,
Hamvadnak a pásztorúzek,
Lába nyomán avar zizeg.

Viszi kertünk ékességét,
Ifjú nyarunk édességét,
Vágyunkat a napsugárra:
Köd előtte, köd utána...

(Jazyg)

Éjszakai rablótámadás a Nefelejts ucca sarkán. Szombaton éjszaka megjelent a rendőrfőkapitányságon Harman Pál földműves és bejelentette, hogy az éjszaka folyamán a Nefelejts ucca sarkán egy kocsmában iddógált. Amikor a kocsmát elhagyta, az uccasarkon megtámadta három ismeretlen ember, akik óráját és pénzt elrabolták. A bejelentés alapján azonnal detektívek mentek a színhelyre és környékbeli kocsmákba s razziát rendeztek. Csakhamar el is fogták Kiss Lajos 21 éves, Vizi Mihály 21 éves és Kiss Mihály 31 éves napszamosokat, akik bevallották, hogy ők követték el a rablótámadást, Kiss Lajos volt a terv kieszelője, ugyancsak ő teperte földre Harmant. A sikerült rablás után a pénzt rögtön elitták, az óráját pedig az egyik kocsmá tulajdonosánál zálogosították el. Beismerő vallomásuk után mindhármat letartóztatták.

Magyar prefektusok a székely megyék élén. Bukarestben a miniszterelnökségen most folynak a tanácskozások az új közigazgatási törvény életbeléptetéséről. Beavatottak szerint Maniu miniszterelnök kijelentette, hogy a székely megyék élére magyar prefektusokat állít, mert csak így biztosítható a törvény zavartalan végrehajtása. A magyarság körében kétkedéssel fogadják a hírt, mert a Maniu-kormány eddig is bőkezű volt a kisebbségeknek tett ígéretekben, de azok közül egyet sem tartotta meg.

Románia gazdasági tárgyalásokat kezd Magyarországgal. Bukarestből jelentik: Gafoneu külügyi államtitkár a külügyminisztérium sajtóéjáján részletesen nyilatkozott Mironescu külügyminiszter genfi és hágai szerepléséről. Az államtitkár végül közölte, hogy Románia október hó folyamán gazdasági tárgyalásokat kezd Magyarországgal és Bulgáriával.

Aggasztó hírek a palesztinai bojkottmozgalomról. Jeruzsálemből jelentik: Az arabok zsidóellenes bojkottmozgalma aggasztó méreteket ölt. A mozgalom különösen Jeruzsálemben és Jaffában erős. A palesztinai kormányzó nagy erőfeszítéseket tesz a két szembenálló tábor közeledésének létrehozása érdekében.

Ítélet a bukaresti fasciszta perben

Bukarest, szeptember 21.

A bukaresti hadbírótság ma délben meghozta az ítéletet a fasciszta összeesküvés perben. A hadbírótság Stoica ezredet egy havi, Brezu alezredet hat havi, Georgescu hadnagyot, aki az összeesküvést szervezte, egy évi és két havi, Vazulescu főhadnagyot öthavi és a mellékvádlottakat egy-két havi fogházra ítélte.

Ujra szép lesz az idő

A hidegre fordult időjárás vasárnap folyamán enyhe meleg váltotta fel. Kisütött a nap és kellemes idő volt. A Meteorológiai Intézet az időjárásról vasárnap a következő jelentést adta ki:

Továbbra is szép idő várható, lassú felmelegedéssel.

Sírkerítés.
Stadler Mihály
Teréz körút 43.

Fischer Ingatlanforgalmi és Lakásközvetítő Iroda

Budapest, Baross-tér 18 szám, földszint 1

Egy és többszobás családi házak részlettörlesztéssel is. Bérházak 15 százalékos tiszta hozadékkal. Lakások: egyszobás 600, kétszobás 800, háromszobás 1200 pengő évi bérrel, állandóan nagy választék! Személyes bemutatás

SZÍNHÁZ

A kulisszák mögött

többet nevetnek mostandban a Drégely Gábor esetén, mint a Fővárosi Operett Színház új bohózatán. Ezzel ugyan nem sokat mondunk, mert hiszen az „Ez hát a szerelem” című idegőrlítő burleszk legelképezetőbb jeleneteinél is a Hamlet szomorkás sírásó hangulatát idézik fel azok a viccrekvizitumok, amelyeket a Lupino nevű ismeretlen newyorki tollragófejedelem percekint küzsd. Mindenesetre jól eső érzéssel állapítjuk meg, hogy a humoristák nemcsak nálunk életunt és kedélybeteg emberek, hanem a felhőkarcoló világában is ritka természeti tümenyek. Stella Adorján, a „darab” fordítója, úgy látszik, már csak szerénységéből sem akarta túlszárnyalni izetlen yankee-kollegáját és így a városligeti és broodway-humor jobb sorsra nem érdemes mixerévé vált. Amint kevert, rosszabb a kocsisbornál. Bódultan is támolyog tőle az egész együttes a színpadon, amelyet pedig ugyancsak szépen kikészítettek. Olyan színes, friss és közveilen a dekoráció, hogy az ember elfelejti az egész üres komédiát és lelkesülten taposol a díszlettervezőknek, no és a rendező Szabolcsinak. És talán még a robbanó temperamentuma Fejes Terinek. De semmi több. Kabos sem tudja már ismételni magát, Jávor Pál olyan modoros, hogy versenyre kelhetne Delly Ferencel, akinek érthetetlen hűrtje az operettel csak rosszul végződhet. Szokolay Olly, ez az elevenlábú szubrett pedig ezúttal olyan szentimentális és kéklő szeméit ég felé forgató primadonna, mint egy pártában maradt és Beniczky né valamelyik regényéből kivágott vénleány. Szilágyi Marcsa sem tűndökl természetességével, viszont Sárossy, mintha borgőzös csapszékéből lépett volna ki, robusztus, nehézkes és unalmas rekedt ordítóásával. Persze, ez a rendező hibája, aki a burleszkstílust akarta beleönteni az operettszínházakba, akik még a vigjátéknál sem tartanak. Így a vidám est gyászos akkorddal végződik.

annál mulatságosabb Drégely úr

a Magyar Színházban, ahol, miután megírta saját írói tragédiáját, remélhetőleg egy időre nyugton hagyja pevetőizmait. Csodálatos, hogy mit írtak ezen a darabon hetten Lakatos Lászlóval? Talán a közös sors, a tehetetlenség tragédiája hozta létre ezt a társaságot? Nem lehetetlen. A Magyar Színház tehát másodsor bukik meg már az idén darabjával, pedig a színház sorsa felett állítólag őt igazgató is örködik.

A sok baba között, úgy látszik, tényleg elvész a gyerek.

Drégely úr esetét súlyosbítja a gyatra előadás. Biller Irén, operettszínpadunk szerényhangú gerlicjének köpcös tehetőségét alaposan meghaladta a vigjátéki feladat. Nem sikerült neki semmi. Még a toalettfel sem. Kiss Ferencet mulattatta az egész ügy, tetszett neki láthatólag a móka. Dénes György túlszár, Hollós Juci csupán igézően szép, de milyen távol él a színpadtól! Lázár Máridnál is ez a helyzet, viszont ő még a szerepét sem tudja, akárcsak tíz év előtt.

A rendezés Vágó Béla munkája, felejteti velünk, hogy fővárosi színpadon folyik ez a játék. Végeredményben a Magyar Színház tehát még mindig nem került arra az útra, amely a siker felé vezet. Szomorú jelenség!

Ellenben igaz színházi eseményt jelentett Giglinek, az olasz tenoristának az első fellépte a Városi Színházban. A Rigó-

letto került színre, nem egész zsúfoltnak nevezhető nézőtér előtt. Amit nem is csodálunk, mert nemcsak Gigli pompás tenorja szárnyalt diadalmasan a felső régiókba, hanem a helydrak is. Be kell látnia végre a Tisza Kálmán téri színház igazgatójának, hogy

egy esztendőben kétszer a közönség nem tudja megfizetni Giglit

vagy akár Volpiti. Az ilyen rendszeresített vendégszereplések helyett inkább arra törekedhetnének a Tisza Kálmán téren, hogy Gigli nélkül is elfogadható operaelőadást tudjanak produkálni. A kórus ugyancsak felrészítésre szorul és a zenekart nem hevíti mindig a művészi ambíció.

Gigli estje meghatóan szép élmény volt, bár a tenorkulcs elhízott fejedelme inkább énekművészetével, mint hangjával hűsi erejével hódított. Volpi emléket nem tudta elhomályosítani sem energiátlan, puha játékkal, sem virtuóz énektechnikájával. Gigli csodálatosan hajlékony tenorja lírai szépségével nem hathatott teljességgel ezen a különben forró estén. Alprá Gitta, de különösen Enrico de Franceschi bravuros teljesítménye is káprázatos volt és feledtették velünk az előadás számtalan hiányosságát.

Csak a nézőtér nem volt tout Pest. Semmi ragyogás, tűndöklő pompa, helyettük üres széksorok tántogtak sötétben és figyelmeztetően: 1929-et írunk, háromszáz színész szerződés nélkül indul neki a zimankós télnek, háromszáz kis család várja a mindennapi kenyeret, hiába... És Gigli mégis súlyos ezerdollárokat vág zsebre, könnyed mozdulattal. Ezen lehetne sokat gondolkozni!...

Ha ugyan ráérnek Pesten a színigazgatók filozofálni. Mert dolguk akad, különösen, mint most, premier előtt. Bemutatóra készül három pesti színház. A Vig-színház Molnár Ferenc Egy, kettő, három! című játékát hozza Góth Sándorral a főszerepben. A Lipótkörúti műintézet szombati premiéréjét megelőzi a Kamara Színház kedden, mikor is Dario Nikodemi, az „Arnyék” ünnepeit szerzőjének Hajnalban, déiben, este című vigjátékát mutatja be. Két hatalmas nagy szerep van a darabban, Bajor Gizi és Uray Tióvár játsszák. Óriási feladatot ró mind a kettőjükre, mert szinte végig dialógok viszik a cselekményt. Próbálják is szerényen hajnalban, déiben, este és az előjelek szerint az előadás szenzációsan jó lesz.

A közeljövőben lép ismét színpadra Gadl Franciska, aki a Király Színház Tamásy operettjében akarja bebizonyítani, hogy ma is veri az összes pesti naivákat — népszerűség dolgában. Ezt annál könnyebben is megteheti, mert Andai Ernő és Szilágyi László neki írták a librettó feladatát. Egy tizenkétéves rikancsot fog benne játszani az isteni Franci, akit az összes, évtizedek óta csak öregedő, de sajnos, ki nem vénült pesti színésznők Dajka Margittal próbálnak pukasztani. Csak úgy ne járjanak, mint tavaly.

Az nevet, aki a végén nevet, amint azt már láttuk a különben bájos Zombory Mercedes eseténél.

Az Operaház is készülődik, egyelőre ugyan csak a betegségéből felépült Radnay Miklós igazgatósdára, de az ő távollétében is megtörténik a Bánk bán repisz új rendezésben és ifj. Oldh Gusztáv mester díszleteivel.

Viszont a Beldvárosi Színház nem elégszik meg a „Földnélküly János” sikerével,

ifjú drámaírók ciklusát indítja el jövő vasárnap délelőtti matiné keretében. Az első előadásra Füst Milán drámájával próbálják a sikert halmozni, de ebben a halmozásban aligha lesz szerencse. Az érdekes-

sége ennek az előadásnak az lesz, hogy Füst Milán, aki a kérdéses drámát húsz év óta szüntelenül „alkotja”, mint „ifjú titán” fog a függöny előtt megjelenni. Pokoli szituáció! (—)

A Hunnia filmgyár sorsa

Modern stúdió nélkül a gyár nem produkálhat értékeset

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

A Filmipari Alap működése alatt még véletlenül sem tudott többet produkálni, minthogy rendezte a Hunnia-filmgyár ügyét. Mint ismeretes, a Hunnia-filmgyár átvette a régi Corvin-műtermet, amelynek technikai berendezése természetesen a korszerű igényeket egyáltalán nem elégíti ki. Sokan voltak, akik a Filmipari Alapnak ezt az akcióját nem tartották helyesnek, mert azt vélték, hogy a

pénzen, amennyibe a Corvin-műterem üzembehelyezése kerül, nyugodtan fel lehetne építeni egy új és modern stúdiót.

Lényegében egyelőre ez nem fontos, itt inkább a Filmipari Alap befejezett akciója keltett annak idején figyelmet, mert hiszen ez volt az első és talán egyetlen helyes intézkedés az alapnak, amelyet a magyar filmgyártás érdekében tett.

Most, hogy a Filmipari Alap műteremmel rendelkezik, illetőleg a Hunnia-filmgyárral, mint filmgyártó üzemmel, felvetődik a kérdés,

vajon mikor kezdődik meg az intenzív munka a Corvin-műteremben?

Sajnálattal kell tapasztalunk, hogy a műterem még mindig nincsen olyan állapotban, hogy ott komoly és nagy filmet előállítani képes legyen bárki is, bár közelállók szerint a műterem megfelelő átalakítása a közeljövőben megtörténik.

Az intenzív filmgyártás megkezdése előtt azonban ott lebeg a probléma, vajon néma, vagy hangos filmeket gyártsanak-e? Legyünk őszinték, eddig még néma

filmet sem tudunk elfogadható produkálni. Egyrészt, mert nem volt meg hozzá a kellő anyagi tőke, másrészt hiányoztak a megfelelő szakemberek, akik hozzáértésükkel biztosítani tudták volna a filmet az európai konkurenciával szemben és főképp nélkülöztük a műtermet.

Most viszont, mikor ismét komoly munkáról lenne szó, megint csak a műterem kérdés nyugtalanítja a szakértőket. A Corvin-műterem legfeljebb kisebb néma filmek gyártására alkalmas, viszont hangos filmet, architektúrájánál, belső berendezésénél, világítási és egyéb technikai apparátusánál fogva, nem lehet felvenni benne.

Tehát a Hunnia-filmgyár sorsa a műteremtől függ.

Műterem nélkül nem lehet filmet gyártani, tehát a legsürgősebb feladat egy olyan stúdió létesítése, amely legalább néma film gyártására alkalmas. A Hunnia-filmgyár ma az egyetlen magyar vállalkozás, amely a szükséges anyagi tőkével rendelkezik, ha megfelelő szakembert állítanak az élére, egy jó műteremmel megindulhat az intenzív filmgyártás. Másképp azonban ez lehetetlen.

A Hunnia-filmgyártás sorsát a stúdió dönti el, mert hiába van pénz, hiába vannak kitűnő, magas összeköttetései és esetleg kitűnő vezetők, műterem nélkül nem lehet filmet előállítani.

Azok, akik a Hunnia-filmgyártás sorsát intézik, erre már rájöhettek volna régen, Remélhetőleg a megoldást, ha későn is, de meg fogják találni.

(k. gy.)

Ahogy a közönség látja a filmet

— Tamás bátya kunyhója. Harriette Beecker Stove regényét, azok közül, akik először a filmváltozatot látták, senki sem fogja elolvasni, — ennyit lehet csak mondani erről az amerikai filmről. Túlméretezett, csak részleteiben sikerült produkció, amelyet legjobb lett volna egyszerűen a magyar dramaturgnak megvágni — legalább a felére. Olyan izetlen és száraz, mint egy kétehtes szendvics, amelyet a körúti automata-büfé lők ki magából.

— Összeesküvők. Bánky Vilma romantikus filmje. Pazar kiállítású, szenzációsan jól fotográfált és rendezett amerikai kép, szinte bizonyítéka annak, hogy Amerikában is lehet jó filmet gyártani. Maga Alba herceg és Orániai Vilmos történelmi korát eleveníti fel, kissé bizarr hatással, mert a

romantikus szűzsét a rendező materialista szemmel látta meg. Túlságosan eredetiekedő, de összhatásában érdekes film.

— Egy öngyilkos nő naplója. Rémes. Ohnet és drámagyártó kollégái hitvány kezdők ennek a scenáriumnak a szerzőjéhez képest. Ezt a marólugos históriát miért nem vette észre a cenzura?

— Drága kis kutyusom. Amerikai vigjáték. Egész nyugodtan künn is maradhatott volna az Ujvilágban.

— A rejtélyes láda. Itt egy olyan láddról van szó, amelyről mindenki tudja, hogy mi van benne, csak a magyar feliratíró nem. Jellemző gondosságára.

Egy zsöllyet tulajdonos.

Felelős szerkesztő és kiadó:
MOVIK ZSIGMOND

KÖZPONTI SZÁLLODA

BAROSS-TÉR 23

KÉNYELMES, ELEGÁNS, TISZTA CSALÁDI HÁZ

OLCSÓ ÁRAK

OSTENDE KÁVÉHÁZ

RAKÓCZI-ÚT 20

FEJES HANGULATZENEKARA

NAGYSZERŰ VACSORÁK

Ma már fogalom, hogy a

Keresztény Szabóiparosok Szövetkezetében

a legjobb minőségben és a legolcsóbb árban szerezheti be szövet-, posztó- és bélésszükségletét.

Főüzlet: IV., Károly körút 30. Fióközlet: II., Zsigmond-u. 14.

A 1

a

A debreceni
kal 6:1 arány
győzelmet ara
csapat — Kisp
me

A vasárnapot állítja

Meglepetésekben soha sincs hiánya a legnépszerűbb sportág: a futball berkeiben. Csalódásoktól nem kíméli a sors a ligacsapatoknak sem apraját, sem nagyját. Ezúttal a Ferencváros szolgáltatta a meglepetést s a zöld-fehérek lelkes táborára hagyta el keserű szájjal a pályát. A Bocskay eúttal sem cáfolta rá mumus hírére. Kihaszalnálta ellenfele gyenge pillanatait s

minden papírforma ellenére is elvett egy pontot a zöld-fehérektől.

A Hungária ezalatt a kaposváriak hálóját rakta meg gólokkal. A 6:1 arányú eredmény azonban, ha számra értékes győzelem is, közel sem jelenti azt, hogy a kék-fehérek portáján minden rendben volna. A csatársor még mindig gyenge. Ahhoz azonban elegendő ereje volt, hogy a Somogy gyatra védelmét húzásaival megzavarja.

Az Újpest erejét alaposan legyengítette a Rapid elleni mérkőzés s az ujlakiaknak majdnem sikerült a betörés. A nagyobb rutin végül is felülkerekedett s a tabella élére lendítette a bajnokaspiráns Újpestet.

A Budai 33 nagyszámú híveinek keserű csalódást okozott. A magára talált Nemzeti

pompás csak az dígiekhez hasonlít. Ekkor azonban már állta az ostromot.

Kispesten a Bástya szerzett pontot a totra menő Kispesttől s a heves pontszám mérkőzés végül botrányba fulladt.

Miskolcon az Attila pompás játékkal lepette meg híveit s a Pécs-Baranya gyenge csapatát. Az utolsó hely réme már most erős munkára készítette a miskolciakat s győzelmükkel sikerült, ha ideiglenesen is, a hatodik helyre feljutni. Ezzel szemben Pécs-Baranya lett az utolsó.

A BAJNOKSÁG ÁLLÁSA

1. Újpest	4	4	—	—	13:4	8
2. Budai 33	4	3	—	1	12:1	6
3. Ferencváros	3	2	1	—	12:2	5
4. Hungária	4	2	1	1	15:7	5
5. Nemzeti	4	1	2	1	5:5	4
6. Attila	4	1	1	2	5:8	3
7. Bocskay	4	—	3	1	5:10	3
8. Bástya	4	1	1	2	6:13	3
9. III. ker. FC	4	1	1	2	6:14	3
10. Kispest	3	—	2	1	0:2	3
11. Somogy	4	—	2	2	5:12	2
12. Pécs-Baranya	4	—	2	2	1:7	2

Toldi góljára még az első félidőben Szemes válaszol, azután nagy helyzeteket hagy ki a Bocskay, de védelme szilárd s a „Fradí finis“ sem segít

Ferencváros—Bocskay 1:1 (1:1)

Üllői út. — Biró: Klug.

A Ferencváros nyomasztó fölényével telt el az első félidő. A játék igen szép volt és a tempó rendkívül erős. A Bocskay pompásan bírta a iramot s egyes lerohanásai nagyon veszélyesek voltak. A debrecenieknek három-négy góllövőalkalmuk maradt kiaknázatlanul. 5. perc: Ferencváros korner. 7. perc: Papp gólvonalon ment. Közvetlenül utána Takács és Kohut kapu fölé fejel. Majd Takács kapufát lö. Toldi húszméteres lövését Hübner fogja. A 20. percben

Takács tisztára játsza Toldit, aki 25 méterről éles sarkos lövéssel megszerzi a vezetést: 1:0.

A 21. percben Markos hat lépésről Amsel kezébe emel. A 22. percben Ferencváros korner.

A 25. percben Szemes félvonalról megszökik, kicselezi a zöld-fehérek

halsorát és a bekkeket és gyönyörű gólt lö: 1:1.

Egymásután három Ferencváros-korner. A 30. percben Mertin tíz lépésről mellé lö, ugyanezt Takács is megteszi. A 39. percben és 41. percben Mertin, illetve Markos öt lépésről hibáz. Szünet után a Ferencváros mind erőteljesebben támad. A zsonglőr szerű akciókkal felegetnek a zöld-fehérek s szemmeláthatólag ambicionálják a góllövést. Azonban a Bocskay védelme igen masszív s minden esetben helytáll. A 25. percben Bukovi helyet cserél Turayval, de ez sem használ s tíz perc múlva mindkettő posztjára megy. A 38. percben Teleki kapufát lö. A Ferencváros erőteljes finise eredménytelen.

A Ferencváros fölénye ellenére sem tudta megszerezni mind a két pontot. Bukovi összeroppanása szárnyakat adott a lelkes Bocskaynak s a szerencsés véletlenül múlt a zöld-fehérek veresége. Sághy s a köz-

Gyors vezető gól, nyomasztó Hungária fölény s a második félidőben tíz-tíz ember harca után féltucat gól a Somogy hálójában

Hungária—Somogy 6:1 (3:0)

Hungária út. — Biró: Gerő.

A kaposváriak Pesovnikkal megerősítve álltak fel, aki centerhálót játszott, míg a veterán Blum balhálót. A Somogy egyáltalában nem volt veszedelem ellenfele a kék-fehéreknek. Már a 3. percben Barátky átadásából

Kalmár megszerzi a vezetést: 1:0.

Somogy formás támadásokat vezet, de csak egy kornert ér el. A Hungária fölénye percről-percre kidomborodik. A 16. percben Galambos beelép a vetődő Némethbe, aki megsérül és 4 percre kiáll. Helyét Barátky

foglalja el. A Hungária nagy fölényben játszik.

A 21. percben korner, melyet Titkos ível s Kalmár pompás gólt lö: 2:0.

A 29. percben Hires passzából Titkos a kitutó kapus mellett újabb gólt lö: 3:0. Sűrű kék-fehér támadások közben Hires kézzel gólt üt, de Gerő bíró természetesen nem adja meg. Szünet után a 8. percben Titkos vetlen védelem kolosszális munkát végzett. beadását Kalmár értékesíti: 4:0. Változatos játék. A 15. percben

ezután terri. 28. percben ismét Kalmár 28. percben Varga szépít az eredményen.

Pompás Nemzeti támadások, majd Rémay egyetlen gólt s a második félidőben már hiala a budai csapat

Nemzeti—Budai 33 1:0 (1:0)

Az őszi szezon legnagyobb meglepetése volt a minden évben sereghajtó budaiak pompás szereplése. Az első három bajnoki mérkőzésen nemcsak hogy egyetlen egy pontot nem adtak le, de egyetlenegy gólt sem kaptak s 12:0 szenzációs gólarányban álltak a bajnoki tabella élén. A Harihárom első debakleja a Nemzeti ellen következett be. Alig lehetett ráismerni a jóképességű együttesre. Különösen az első félidőben mutatkoztak tehetetlennek. Csupa fejvesztett kapkodás, céltalan csapkodás jellemezte játékukat. A csatársor tengelyében Ember ezúttal nélkülözte a töle megszokott találatosságát. Orth a második félidő elején megsérült, egyideig statisztált, majd végleg kiállt. A tíz emberrel játszó budaiak ekkor már lényegesen többet támadtak ellenfelükkel, de a szerencse elpártolt tőlük. A meccs első 20 percében a Nemzeti von frontban. Különösen Rémay III. révén offenzívának gyakran a Nemzetiek. A 24. percben a budai csapat majd-

nem gólt ér el. Lyka elé Gallina kifut, lövés üres kapura száll, a kapuba beugró Szendrő fejeli ki a már biztos gólt. A 28. percben esik a mérkőzés egyetlen gólja.

Rémay III. lefut, s mintegy hat méterről hálóba plaszíroz. 1:0.

Továbbra is a Nemzetiek vannak frontban. Rémay II. egymásután kétszer is kapu mellé lö. A 40. percben Ember lövése Gallina kezéből kiperdül, s a gólvonalra esik. A budaiak és a közönség jó része gólt reklmál, azonban Boronkay bíró ovábot int. A 43. percben Rémay III. a 16-osról szabadrúgást lö, mely kapufáról pattan vissza. Szünet után a Harihárom élénken támad. A 7. percben Rémay II. lábrándulás miatt öt percre kiáll. A játék alaposodik. A 13. percben Orth lába megrándul s a jobbszélre megy, de a 18. percben végleg kiáll. A budai Harihárom többet támad s főként lefutásokkal kísérletezik, de három korneren kívül nem tud pozitív eredményt elérni.

Az újlakiak szerzik meg a vezetést, de Újpest erősít és bebiztosítja a minimális győzelmet

Újpest—III. ker. FC 3:2 (2:1)

Stadion. — Biró: Ivancsics.

Acht helyett Juhász védte a lila-fehérek kapuját, egyébként mindkét csapat a szokott felállásban lépett a pályára. Újpest kezd, de játékán a fáradság némi jele mutatkozott. A negyedik percben

Konyor testcsellel tisztára játsza magát és a vetődő Juhász mellett megszerzi a vezetést: 0:1.

Újpestet a váratlan gól felrészta és erős offenzívákat indít az ujlaki kapu ellen. Ezeknek azonban pozitív eredményük nincs, csupán néhány kihasználatlanul maradt kornerben mutatkozik. Félórai játék után Török nagy rőssel lefut és éles beadását

Spliz helyezett fejessel a sarokba továbbítja: 1:1.

Tovább tart az újpestiek támadása, amelyet az óbudaik keményen szerelnek. Egy faultért megítélt szabadrúgást

Fogoly III. pompásan ível Avar elé, aki azt azonnal hálóba küldi: 2:1.

Szünet után folytatódik a félidő fölénye s Újpest szinte állandóan az ellenfél téré felén tanyázik. Gól azonban nem esik, mert az ujlakiak védelme erőlyesen védekezik. Király egyik túlerélyes szereléséért tizenegyest ítélt a bíró. ezt azonban P. Szabó mellé helyi.

A 25-ik percben Avar hár és vá-

ratlan gólt lö: 3:1.

Már-már elintézetnek látszik a mérkőzés sorsa, mikor egy perccel a játék vége előtt

Lengyel hatalmas 20 méteres bombája a meglepett Juhász mellett szépít az eredményen: 3:2.

Az újpestiek könnyelműen kezdtek, de azután legyőzve a fáradságot, eredményesen folytatták a harcot s győzelmükkel pontvesztés nélkül a tabella élére jutottak.

Legujabb divatú

K
A
L
A
P
O
K

szolid árban, nagy választékban kaphatók

Nagy Ferenc kalapüzletében
BPEST, VIII. MÚZEUM KÖRUT 2.

st, amely vasár-
1 játszik Budapes-

nyek.

nyek

ban csak Marosvölgy ígérkezik
hasznos zabkeresőnek. A favorit
nehezen kapott lábra s így meg kel-
légednie a második helytel Red Light
gött. A többi semmi szerephez sem ju-
tott, s talán még leginkább a nehezen lo-
vagalható Tudóstól várható némi javulás.
Hatalmas meglepetéssel végződött a napot
bezáró Welter-handicap, ahol a három leg-
elhanyagoltabb ló végzett elől. A mezőny
Patróna kalauzolás mellett indul el, a for-
dulóban azonban már Salambo van elől és
sok hosszal vezetve, valósággal distancí-
rozza a mezőnyt. Fair play és Komintern
veszik üldözőbe, de oly sok előnye van,
hogy meg sem tudják közelíteni s öt hosz-
szal elsőnek megy át a célkarikán. Fair
Play és Komintern előtt. A versenyek rész-
letes eredményeit alább adjuk:

I. futam: 1. Passat (Szilágyi 4); 2. Kirtartás (Gulyás 7/10 reá); 3. Giroiosus (Szabó 2 1/2). F. m.: Napló, 1 h. 3 h. Tot: 41. **II. futam:** 1. Histic (Huber 12); 2. Sakkmeister (Péter 6); 3. Fel-pores (Gulyás 8). F. m.: Zsarnok, Traumer, Flirt, Daruhát, Taps, Martinsberg, Pászto, Ejnye, Rab Rábi, Katáng, Jégvihár. Nyakh.—5/4 h. Tot: 217, h. 62, 51, 44. **III. futam:** 1. Flippant (Gutai 7/10 reá); 2. Saire (Esch 5); 3. Borcsa (Hulme 10). F. m.: Hajnal, Napra.orgó 2 1/2 h. 1 1/2 h. Tot: 10, h. 16, 24. **IV. futam:** 1. Lavender Scent (Csuta 5); 2. Pillangó (RRöza 16); 3. Csitri (Lynch 2). F. m.: Luxor, Bonne Fortune, Heuschreke, Komillo, Pozsara, Dorénavant, Renaissance, Kucikoka, feih., feih. Tot: 98, h. 26, 28, 17. — **V. futam:** 1. Red Light Balog, 1 1/2; 2. Héja (Esch 1 1/4); 3. Marosvölgy (Csuta 14). F. m.: Szikra, Püttyös, Csibész, Mindennem, Mesés, Damjano, Tudós, 3/4 h. 1 1/2 h. Tot: 28, h. 13, 13, 31. — **VI. futam:** 1. Salambó (Kasszián 6); 2. Fair play (Cseszkovics 12); 3. Komintern (Lynch 4). F. m.: Marathon II., Patróna, Szamovár, Oreg Toncsi, Hévlz, Varázsló, Koma 5 h. 1 h. Tot: 94, H. 27, 38, 26.

Bécs város nagydíját (ügető verseny) ma to-
tították le a Kriauban 25.000 shilling táv.: 2300 mé-
ter. 16 induló. Győztes: Bardenhagen amerikai
„Péter Speegway” ménje, hajtotta Spies. Idő: 1:22.9
másodperc; 2. Patronesse; 3. Soja. A győz-
tes francia amazont felvágás miatt diszkvalifikál-
ták.

IV Kossuth Lajos-u. 6.
Egyenruhák és polgáriöltönyök részletre!
Nagy Kálmán
Nagy választék angol szövegekben.

Hajós beadásából Szeder belövi a második gólt. (2:0.)

Siklóssy fekeve marad és most már az Attila is csak 10 emberrel játszik. Állandó Attila támadások. A 17. percben Siklóssy visszatér. A 20. percben a játék félbeszakad, mert Halas megrúgja Pogányt, akit kivisznek. A 25. percben a bíró Krepszet kiállítja. Teszler sántít és újból elhagyja a pályát.

A 32. percben Szeder beadását Siklóssy értékesíti és ebállítja a végeredményt. (3:0.)

Pécs teljesen összeroppan és a 41. percben újabb Attila gól esik, melyet azonban a bíró oltszájd címen nem ítél meg. Állandó Attila támadással ér véget a mérkőzés.

Attila kor-
és az iram erős.
kornert ér el.

azonban Janovicz asát Siklóssy bejelenti. (1:0.)

30. percben újabb Attila korner esik miskolciak fölénye állandósul. Pécs csak az utolsó percben vezet egy ellenátmadást, de eredménytelen és az Attila fölényét a 3:1 kornerarány is illusztrálja.

A második féldőben Pécs-Baranya erősen kezd, de rövidesen az Attila kerekedik felül. A 4. percben Teszler megsérül és kiáll. Csak 20 perc múlva jön vissza.

Katasztrófális vereséget szenvedett a Rapid Prágában

Slavia—Rapid 8:2 (4:1)

A Slavia tornáján a tegnap oly fényesen szerepelt Rapid ma katasztrófális vereséget szenvedett a Slaviától, mely ragyogó formában 8:2 (4:1) arányban verte Bécs büszke csapatát. A Slavia góljait Junek (4), Puc (2), Svoboda és Joska lőtték, a Rapid mindkét gólját Veszelik szerezte. A torna második mérkőzése a Viktória Ziskov és a Sparta Kosice meccse

volt, amelyben a Viktória fölényesen 4:1 (2:1) győzött. A Viktória góljait Podrazil (2), Novák és Creba lőtték.

Az Újpestnek tehát nehéz dolga lesz a nagy formában lévő Slaviával a Középeurópai Kupa döntőjében s az előjelek után ítélve, a Kupa győztese ez évben a cseh csapat lesz.

II. ligamérkőzések

SABARIA—RÁKOSPALOTA 7:0 (1:0)

A mérkőzést állandó Sabaria fölény jellemezte, azonban csak az első féldő utolsó percében ér el a Sabaria gólt. Szladovics révén, a második féldőben a Rákospalota teljesen visszacsúszik, sőt összeroppan, úgyhogy a Sabaria már az első 5 percben egymásután két gólt lő. Mindkettőt Szladovics rugja. Továbbra is nagy Sabaria fölény mellett a 18. percben Tárnok, a 26. percben Holzbauer és a 37. percben ismét Szladovics eredményes. Rákospalota kapusa a második féldő 18. percében megsérül, de tovább játszott.

- Bak TK—Kossuth 3:1 (3:0).
- Turul—Zala-Kanizsa 2:1 (1:1).
- Vasas—Mezger 7:0 (3:0).
- Vac FC—Mercur 7:1 (1:1).

Atlétika

SOMFAY ISMÉT A DEKATLON-BAJNOK

A BEAC vasárnap délután rendezte a Margitszigeti Sporttelepen nemzetközi atlétikai viadalt, amelynek keretében tartották meg az 1929. év dekatlon bajnokságáért folyó küzdelmeket. A bajnok ismét Somfay lett. Eredményei a következők: **Diszkoszdobás:** 1. Bertalan BBTE 41 m 95 cm; 2. Bácsalmásy BEAC 41 m 32 cm; 3. Balázs FTC 40 m 37 cm. — **400 méteres síkfutás:** II. o.: 1. Szondy MAFC 53.4 másodperc; 2. Mészáros MÁV 54.2 másodperc; 3. Antal MTK 54.4 másodperc. — **4x200 méteres stafétfutás:** I. oszt. A. csoport: 1. MTK 1 perc 35.6 másodperc; 2. BEAC; 3. BBTE. — B. csoport: Postás 1 perc 35.6 másodperc; 2. FTC; 3. TFSK A. Magyarország 1929. évi dekatlon-bajnoka: Somfay Elemér MAC 6558.76 ponttal; 2. Bácsalmásy TFSK 5854.89 pont; 3. Jahn MTK 519530 pont. A **lőlelő dekatlon-bajnok:** Bácsalmásy Somfay egyéni teljesítményével: 110 m.-es gátfutás 19.5 másodperc; diszkoszvetés 36 m 67 cm; rudugrás 340 cm; gerelydobás 44 m 20 cm; síkfutás 4 perc 58.8 másodperc.

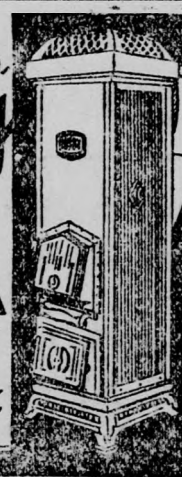
Válogatott női kézilabdásaink ismét vereséget szenvedtek Ausztria-Magyarország 5:0 (1:0)

A hütteldorfi pályán ma délben volt a női kézilabda revánsmérkőzés, amelyen a budapesti 11:0 arányú vereségünkért kellett volna ma revánst venni. Az első féldő egyenlő erők küzdelmét mutatta és Vizbauer gólya szerencsés dobásból esett, de a második féldő már kifejezett osztrák fölényt mutatott és egymásután estek Vizbauer, Hornik és ismét Vizbauer góljai. A magyarok közül Skultéty Mária és Molnár Mária, a kapuvédő mutatott kiváló játékot. Bfró: dr. Juhsz.

Gyenge eredmények az SzSE versenyén

A fővárosi atléták Szombathelyen gyenge teljesítményt nyújtottak. Részletes eredmények: **100 m-es sík:** 1. Raggamby BBTE 111 másodperc; 2. Odry BBTE 113 másodperc. — **Diszkoszvetés:** 1. Regös MAFC 44.42 másodperc; 2. Késmárky BBTE 40.65 másodperc. — **Magasugrás:** 1. Késmárky BBTE 183 cm; 2. Nemes SSE 168 cm. — **Távolugrás:** 1. Enrődy SSE 5.72 m; 2. Regös MAFC 55.75 m. — **400 méteres sík:** 1. vitéz Szalay 50.8 másodperc; 2. Magdics MAFC 51.5 másodperc. — **300 méteres síkfutás:** 1. Szerb MAC 9 perc 11.5 másodperc; 2. Bilik SSE 9 perc 29.0 másodperc. **Kerületi rekord!** — **800 méteres síkfutás:** Barys BBTE 1 perc 59.6 másodperc; 2. Peribegyi MTK 2 perc 06.5 másodperc. — **Távolugrás (helyből):** 1. Enrődy SSE 2.97 méter, kerületi rekord! 2. Késmárky BBTE 3 m 94 cm. — **Olimpiai stak:** 1. BBTE 3:38.4 perc; 2. MAFC 3:45 perc.

Államgépgyári
Zobágy
KÁLYHA
ÁRAINKAT LESZÁLLÍTOTUK

Magyar Királyi Állami Vasgyárak Kereskedelmi Képviselete Rt.
Budapest, V., Vilmos császár út 28.
Telefón: Automata 273-28, 273-29

FŐBB ELŐNYEI

- Még a legsilányabb hazai barnaszén is tökéletesen és teljesen szagtalanul égeti el!
- 15-20 órán át kezelés nélkül ég!
- Kitűnően szabályozható!
- Hatásfoka barnaszén használatánál a hivatalos megállapítás szerint 81.8 százalék.
- A leggazdaságosabb és legideálisabb kályharendszer, mert a legolcsóbb tüzelőanyagból is kb. 50%-kal kevesebbet fogyaszt a közönséges kályhánál!
- Egyszeri begyújtással folyton-égetést biztosít! Kezelést alig igényel! Széngáz nem fejlődhetik!